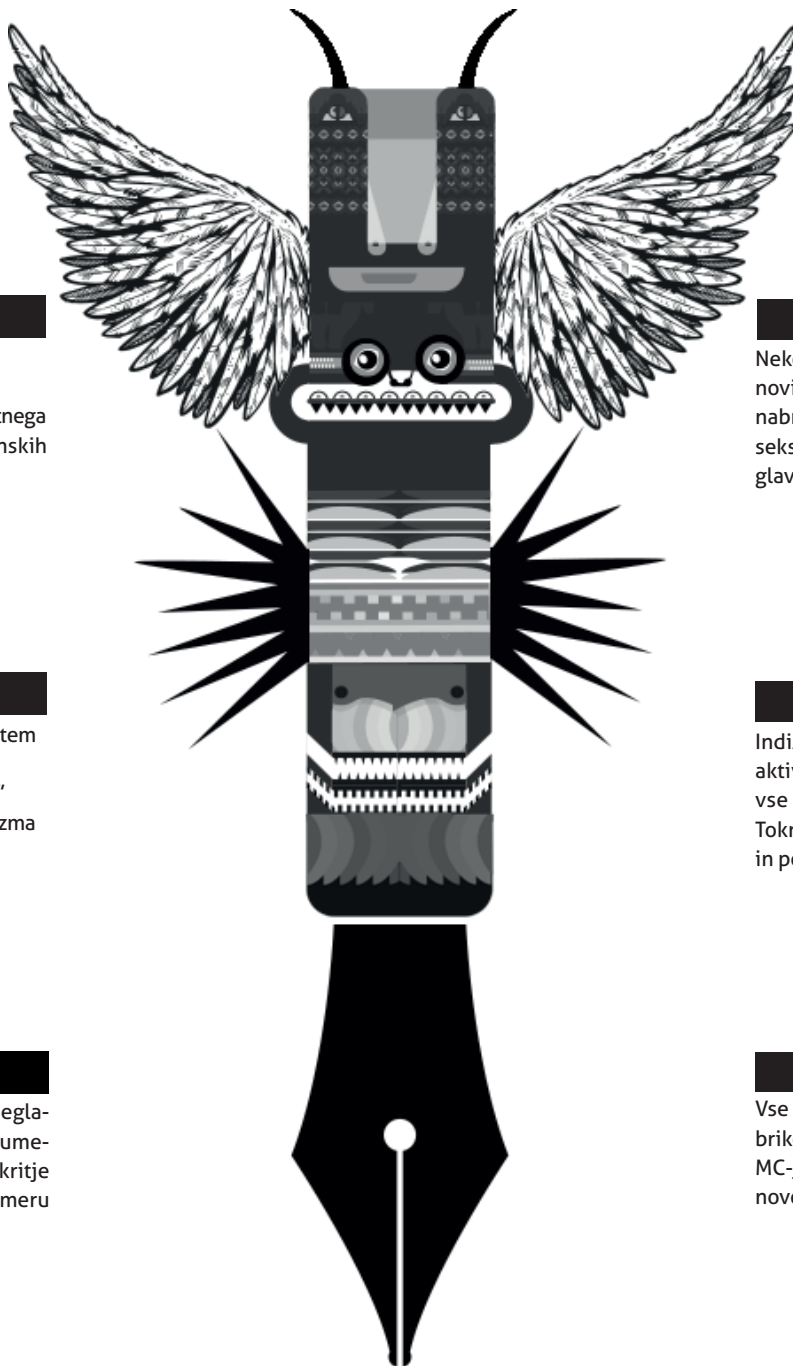

INDIJANEZ

OBČASNIK KULTURNEGA DRUŠTVA MLADINSKI CENTER INDIJANEZ, ŠTEVILKA 5, SEPTEMBER - OKTOBER 2013

INDIJANIZMI

Razkrivamo lokolome nad Pekarno leta 1993, treniramo štajersčino in izpostavljamo delo mladega 17-letnega pisca ter intervju z avtorjem kovinskih umetnin pred klubom MC..

UPERJENO

O nesmiselnosti sodobnih služb, o tem kaj nam prinašajo kategorije kot je narod.. Kritično tudi o "prodajalcih" zdravja...in o sodobnih oblikah rasizma ter diskriminacije...

UJETO

Reportaža z MetalDays, neglamurozna zgodovina dreka, razumevanje človeške krutosti in razkritje underground ekonomije na primeru drogeraškega spletnega portala...

IZ SMERI

Nekonvencionalne zgodbe, čudaške novice..Tudi tokrat smo jih zlahka nabrali...Preberete lahko o drive-in seksu, živem kamnu, transplanataciji glave itd...

PROGRAMI

Indijanezovsko delovanje, mladinske aktivnosti, dogodki, izpeljani projekti, vse kar počnemo in niso koncerti... Tokrat povzetek poletnega dogajanja in pogled v dogodke ob zaključku leta.

MEŠANO

Vse ostalo, kar ni pasalo v druge rubrike...tokrat DIY inspiracija, pesmi MC-jevca Žige Valha in dobrodošlica novoodkritemu sesalcu...

PREBERITE SE:

• GLASBENE NOVIČKE • NEGLAMUROZNA ZGODOVINA DREKA • MODERNI FENOMEN NESMISELNIH SLUŽB • METALDAYS • RAZUMEVANJE ČLOVEŠKE KRUTOSTI • KNJIGA MESECA • ŠTAJERSČINA OD A-Ž • DO IT YOURSELF • DOGODKOVNIK • UMETNIK ŽELEZNIH STRUKTUR • ČRNI TRG IN KULT DREAD PIRATE ROBERTSA • PUNK ROCK SCENA • PROGRAMI EPM • ČUDAŠKE NOVICE •

INDIJANEZ OSTAJA NECENZURIRAN & NELEKTORIRAN. LISTANJE IN BRANJE NA LASTNO ODGOVORNOST. PREBERI IN PODAJ NAPREJ. KOPIRANJE DOVOLJENO. KOPIRANJE ZAŽELENO. PREBERI IN PODAJ NAPREJ.

POZDRAVNI NAGOVOR

Zapisalo se je Dr. Bobu Mooreheadu in ker bi sama težko bolje strnila, vas vabim, da razmislite o zapisanem... (ob tem pa ostanete pozitivni, aktivni in optimistični):

Paradoks življenja v tem koščku zgodovine in tem času je, da imamo visoke zgradbe in nizko zavest, vse širše avtoceste in vse bolj ozke poglede, zapravljamo več in imamo manj, kupujemo več in v kupljenem vse manj uživamo. Imamo velike zgradbe in majhne družine, več udobja, a manj časa, vedno več nazivov, a manj razumnosti, več znanja, a manj presoje, vse več strokovnjakov, več problemov, več medicine, a manj dobrobiti.

Preveč pijemo, kadimo, zapravljamo brezvestno, se premalo smejimo, prehitro vozimo, se prehitro ujezimo, predolgo bedimo, se vstajamo utrujeni in nikoli ne molimo. Imamo veliko imetja, ki izgublja na vrednosti. Preveč govorimo, premalo ljubimo in preveč sovražimo. Naučili smo se kako zaslužiti, ne pa kako živeti, dodali smo leta življenju ne pa življenja letom. Prišli smo vse do lune in nazaj, ampak imamo težave prečkati cesto, da bi spoznali nove sosede. Osvojili smo zunanji svet, ne pa tudi notranjega, počnemo vse večje stvari, ne pa tudi vse boljših. Čistimo zrak, a onesnažujemo duše. Cepimo atom, ne pa tudi predsodkov. Vse več planiramo, a vse manj dosežemo. Vse bolj pišemo, a se manj naučimo. Znamo hiteti, ne pa tudi čakati. Imamo višje prihodke, a nižjo moralo. Imamo vedno več hrane, a vse manj sočutja, da bi jo delili. Gradimo vse bolj sposobne računalnike, z vse več spomina, a vse manj komuniciramo. Vse več je kvantitete in vse manj kvalitete. To je čas hitre prehrane in počasne prebave, visokih moških in nizkih karakterjev, strmih profitov in nizkih razmerij. To je čas svetovnega miru in domačega nasilja, več prostega časa, a manj zabave, več vrst hrane, a manj nutricije. To je čas dveh prihodkov in vse več razvez, luksuznih hiš in strtih domov. To so časi hitrih napitnin, plenice za enkratno uporabo, zavrgljivo moralo, razmerij za eno noč, predebelih teles in tablet, ki zmorejo vse, od tega, da te razvedrijo ali počasi ubijejo. To je čas, ko je veliko v izložbah in malo v skladiščih. To je čas, ko se lahko odločiš, da boš pomagal k spremembi začeniš pri sebi, ali pa na hitro obrnil list.

BARBARA MURAUŠ

ŠTAJERŠČINA OD A DO Ž

Ok. Prvi letnik štajerščine je za nami. Zaj bi že morali obvladat sto besed (pa še kako ekstra, če ste jo potegnili vun iz spremne besede, med vrsticami, iz kakega žepa ali zokna...), skratka naloga opravljena. Gremo v drugi letnik. Najprej pa še vseeno ponovitev prejšnjih 25, pač za vsak slučaj pa to...

Zadnjič sn se vozo po mestu pa mi cedeveksler ven vrže komad Hej Jožek od Agropopov. Te pa sn se začel malo spominjat.

Ko sn bil mali, to je še blo ful let predn smo si začeli čupe puščat, sn poleti vedno hodo k bakici na počitnice. Meli so še kr vlki grunt, zato je blo za nas frocovje, ki smo se tam srečevali, vedno dost zanimivega za delat.

Najrajši pa smo, ko smo meli kaj iberžnega cajta, hodli na breg, k sosedovemu Joužeju. Star je bil okol 50 in na vasi ni bil najbolj priljubljen. Nam frocom pa je bil ful kul, ker nas je vedno povabo na malco in skoraj vedno je blo zelhano meso. Poleg bajte je mel kr vlki kos trave, da smo lahko tud fuzbal igrali. Včasih smo ga celo nasrali, da nam je autmigeca špilo. V bajti mu je sicer vedno ful damfalo pa ful je bla hica vedno, ker ni hoto okne na oberliht odpirat, da se ne bi prehladil zaradi prepaha. Ampak nam je blo fajn, ker mu je ful klumpa naokoli in po ladjih ležalo, da smo meli cele dneve kaj za delat. Ni pa bil ravno neki maneken – pravzaprav je nikak vun zgledal. Mel je približno 3 zobe pa pol, skratka zelo prazen nasmešek, cote vedno ene te iste pa buhe so ga nonstop napadale. Pa še ful nerodn je znal bit. Enkrat je pozabo peglajzl prižgan pa si je pol bajte zakuro. Nonstop je nosil tri številke prevlke šlapne, pa če je bla vuni žlufarca, mrzlo ali karkoli – jaz ga nikol nisem videl met kaj drugega obuto. In je enkrat, ker so se mu sezuvale, iz nerodnosti na rajsnedl stopo. Mi valda takoj ful v smeh. Turnceler mu je v sekundi dvajset na rdeče virglo, je primo neke stare skije, ki so mu v kotu slonele

in jih zalučal za nami. Takrat sem jih skoro po ferštrandkeslu dobo.

Drugi dan smo se mu šli opravičit pa je že tak blo vse vrei. Je reko da je šel popoldne do ezleka, zvečer pa še na ukrajinke, da se malo pomiri. In spet smo šli na zelhano meso. Jouža je bil zakon...

AJZNPONAR – delavec na železnici

BARUNGLA – dolga debela palica ali lata
CUKER – sladkor (uporablja se tudi v ljubkovalne namene)

ČUNEK – pujs

DODL – neumnež al pa taki malo nerodn človek, taki pepček oz. tu neki
EDLPUC – vrsta fasade, taka bolj žlahtne sorte

FARACAJG – vžigalnik

GURGL – vrat, grlo

HAJZL – wc, stranišče (za nekatere tudi čitalnica)

INTIHAR – smotko, brezveznež, bedak, lisac, čudak, negativec, smrdljivec, zbadljivka, navihanec, tečež... (ne vem točno – eni pravijo tak, drugi tak (smo zbirali razlage)...se pa ziher uporablja, s primerno domišljijo oz. v primernem kontekstu ;))

JUŽNA – kosilo, malica (ko nekdo preveč govori al pa ga bluzi na vlko mu tud lahko rečeš: «Daj nea južnaj tolko»)

LAUFARCA – zelo velik kamen

LAUFARCA – igra za najmanj tri ljudi, ko laufaš (tečeš) okoli pingpong mize in

moraš vdarit žogico preko mreže, ko si na vrsti
MONTIRAJZL – vzvod za montiranje pnevmatik
NAHKASL, NAHKESL – nočna omarca
ORBEZL – grahec
POPNDDEKL – karton
RUGZAK – nahrbtnik

SPIGATI – zviti, zanesti iz smeri, zgubit tla pod nogami (recimo greš smučat pa te ful zanese al pa se celo razbiješ ko kanta, lahko rečeš da te je na pune spigalo)

ŠNELKURZ – hitra šola (to je približno to kar delamo tu pri štajerščini vsako številko)

TRINGELT – napitnina

UNTRCE – spodnjice

VINKL – kot

ZAGIFTATI – zastрупiti

ŽNABLE – ustnice, usta

ARCHIBALD KRIK

IŠČEMO TE!

Aktualni dogodki pa manj aktualni, ki so bili spregledani, družbeno kritična besedila, hvalnice ratraku, intervju z zanimivo osebo, ali pa zanimiv intervju z nezanimivo osebo, recenzija koncertov ali recenzija vaj garažnega banda, ki si to zasluži, umetniške fotografije pasjih iztrebkov... - izbira je vaša, odprti smo tudi za izstrelke mimo in lokolome, zato le pogumno! Neobjavljeni pisci, spregledani poeti, utišane klepetulje, straniščni filozofi...oglasite se nam na spodnji e-mail naslov:

DESK@INDIJANEZ.SI

KNJIGA MESECA

TITANIJA: STEKLENE SOBE

Knjiga meseca je tokrat prvi del trilogije z naslovom *TITANIJA: STEKLENE SOBE*. Knjiga se je zapisala šele 17-letnemu dijaku Prve gimnazije v Mariboru, Vitu Lavrenčiču. Tristostranska mitološka pustolovščina s svobodnjaškim duhom, je bila v obliki potiskanega papirja prvič predstavljena v začetku septembra in je že na voljo v Čitalnici pod tramom, v klubu MC. Vito Lavrenčič nam je zupal, kako je potekalo delo do izzida knjige. Da vas zamamimo k branju (in na prijeten način pomagamo v bralno formo, ki bo potrebna za novo šolsko leto), pristavljamo tudi krajšo obnovo.

Zadnji dve leti nista minili brez dneva, ko ne bi pomislil na Titanijo. To je dežela; čudovita, raznolika in skrivnostna – sad moje domišljije z dodatki grške, rimske in germanske mitologije. Ime dežele sem izbral kar za naslov trilogije, katere prvi del z naslovom *Steklene solze* je izšel 9. 9. 2013. Seveda pa vse ni potekalo gladko in sem se zaradi krize v večjih založbah (in njihovega zavračanju novih rokopisov – kaj šele od kakšnega mladega, novega avtorja) odločil za samozaložništvo. To je težško delo, vendar če imaš

veliko volje in pomoči, ti lahko uspe. Tako bo tudi Titanija uzrla luč sveta ob omenjenem datumu. Ob sodelovanju z distribucijsko založbo Avrorra pa bo knjigo mogoče dobiti v vseh večjih knjigarnah Mladinske knjige in DZS.

Predstavitve je potekala na dan izida knjige, 9. septembra, ob 17. uri na Prvem odru (gledališki prostor Prve gimnazije Maribor).

OBNOVA

Dežela Titanija; čudovita, raznolika in skrivnostna. Toda tudi v raju kdaj nastopijo težave. Zadnje čase se začne vse spreminjati na slabše, zato je Zevs, bog neba in vremenskih pojavov, odločen, da temu naredi konec. Z drugimi bitji iz Titanije preženejo tedanje voditelje dežele, mogočne titane, ki jih nadomesti dvanajsterica glavnih bogov z Zevsom na čelu. Toda tukaj se težave šele začnejo. Besni titani skujejo maščevalni načrt, ki bo pokazal, kakšna je moč bitij, ki se borijo proti zlu za svobodo. Zevs mora zbrati vojsko, če želi obraniti Sveto goro in vse ostale dežele v Titaniji. Mu bo uspelo? Bodo zmagali vojno, ki ne bo nikoli pozabljena? Bo v Titaniji spet zavladal mir? **VITO LAVRENČIČ**

ČITALNICA POD TRAMOM

Čitalnica na podstrešni galeriji v MC-ju (aka klubu MC) – vas vabi v primež besed.

Knjigi ni dovoljeno odnašati, za branje izven čitalnice npr. zunaj na terasi pa prosimo seznanite osebje MC-ja. Čitalnica ponuja v leposlovje v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku, znanstveno fantastiko, kriminalke, nekaj nobelovcev, kanček vojne literature, knjige o umetnosti, poezijo in filozofijo ter potopise, anarhistično oz. družbeno kritično literaturo, izbor revij in zajetno zbirko stripov. Bralno zbirko bomo nadalje dopolnjevali in izpopolnjevali, zato vabljeni vsi, ki imate doma kakšno knjigo, revijo ali strip, ki bi ga želeli podariti, da ga prinesete v čitalnico in prispevate k njeni širini in teži polic. Iskrena hvala. Čitalnico omogoča tudi bukvarna Ciproš.

RAZSTAVIŠČE LUBADAR

Razstavišče LUBADAR se nahaja tretjem nadstropju stavbe Lubadar v Pekarni. Obsega preko 400 m² visoke mansarde. Prostor je obdan z manjšimi okni, ki jih zakrivajo polkna, dostop pa je urejen po širokem stopnišču.

K uporabi prostora vabimo vse, ki bi želeli pripraviti razstavo, performans, delavnico ali kakšno drugo mirno dejavnost, ki je primerna za to lokacijo.

RAZSTAVIŠČE MC

Razstavišče MC je sestavljeno iz 8 izložbenih mest B1 formata (1000 x 700 mm) in se nahaja v južnem delu kluba, pod galerijo. Vitrine so osvetljene od zgoraj z diskretno razsvetljavo. Prostor je zaradi klubske dejavnosti dobro obiskan, razstavišče pa se nevsiljivo združuje z ambientom kluba.

ČE ŽELIŠ RAZSTAVLJATI, PRIPRAVITI PERFORMANS ALI NA KAK DRUG NAČIN KORISTITI PROSTORE, POŠLJI EMAIL Z OPISOM NAČINA UPORABE NA: OFFICE@KLUB-MC.SI

ŠPELA BERGANT: TRENUTEK ZA TISINO

AKTUALNA FOTOGRAFSKA RAZSTAVA V KLUBU MC

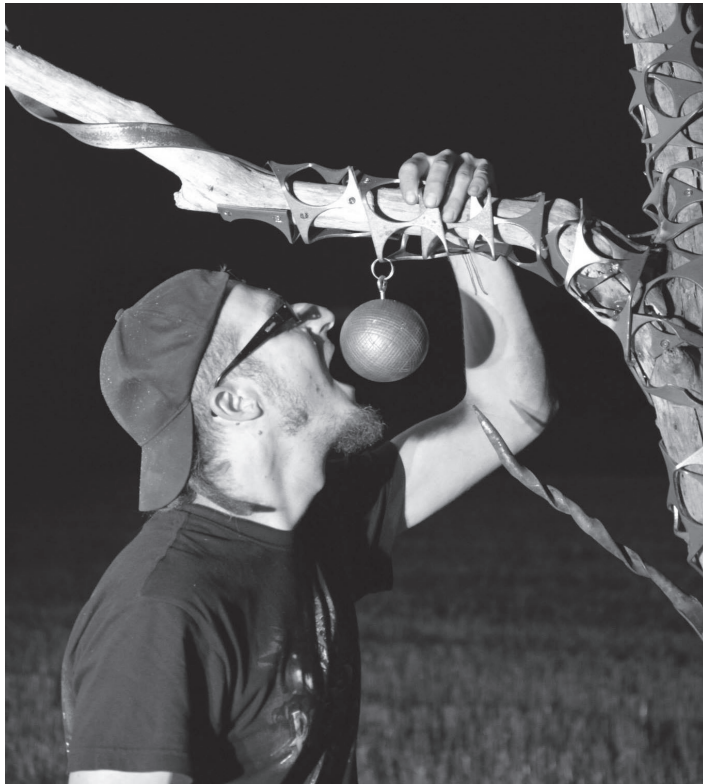
Špela Bergant (1991), ki zadnja tri leta aktivno raziskuje fotografski, zaključuje fotografsko izobraževanje na SŠOF in izobraževanje kritike fotografije v sklopu zavoda Membrana v Ljubljani. V lanskem letu se je v Sloveniji predstavila s serijo koncertne fotografije "V elementu zvoka", tokrat pa se z razstavo v klubu MC predstavlja z avtorsko serijo "Trenutek za tišino", katere inspiracijo je iskala v intimni morfologiji identitete in v njeni minljivosti. Serijo sestavlja 10 črno-belih fotografij.

Prijazno vabimo k ogledu razstave!

UMETNIK ŽELEZNIH STRUKTUR

..TUDI TISTIH INDIJANEZOVSKIH PRED KLUBOM MC

Velike šiljaste noge iz katerih raste ogromno dvodelno telo, sprednji in zadnji del. Iz glave, sprednjega dela se skoraj tal dotikata dve cevi – tipalki, bi lahko rekli. Že veste o kateri živalski vrsti, spadajoči v deblo členonožcev govorim?

To je pajek, je največja železna upodobitev, te ne preveč priljubljene živali, ki je kdaj stala na mariborskih tleh. V višino meri približno meter, po dolžini nekoliko več. Okrog njega je noč, tema, le pod njegovim sprednjim delom telesa se širi majhen plamen, ter osvetljuje njegovo telo.

Zaslišim glasbo, nato se za meno pojavijo osebe in se v počasnem ritmu glasbe, zibljejo mimo mene in ostalih. Ženskama iz glave rasejo, kot nekakšne cevi, ki so spete skupaj. Okrog oči sta dekleti enakomerno namazani z črno barvo in oblečeni v črne obleke, čeprav je le teh bore malo na njuni koži, se vse skladno zliva z okoljem in da prav poseben čar dogajanja. Izgled mladega moškega deluje precej skrivnostno, na sebi ima rjavo haljo, ki se povezuje z šiljasto kapuco, ki jo ima poveznjeno čez glavo, okrog vratu pa mu poplesuje veriga. Mladenič z počasnimi gibi, v ritmu glasbe, pristopi do gromozanskega pajka in dolgo palico, ki jo ima v roki pristavi na ogenj.

Bakla zagori in zdaj se predstava, zares, šele začne.

Kdo je skrivnosti mladenič? In kaj je njegovo delo?

Tehnični podatki:

Pajek : premer 5 m višina: 1,2 m teža 300 kg Mreža: premer: max 20m

Ekipa: Rok Capuder, Špela Bergant, Sara Piltaver Tehnična Podpora: Luka Ložar, Grga Springer Glasba/Zvok: Nina Farič

1. OPIŠI SEBE IN SVOJE DELO, V NEKAJ STAVKIH (KDO SI, KAJ POČNEŠ?)

ROK: Moja primarna dejavnost je preoblikovanje kovine in iz tega izhaja vsa moja kreativa. Kovaštvo, varjenje, sestavljanje in ustvarjanje, se odraža v skulpturah, inštalacijah in v kombinaciji z ognjem tudi v uličnih predstavah.

2. KAJ TE JE PRIPELJALO DO IDEJE USTVARITI PAJKA – ORJAKA?

ROK: Na moje delo vpliva tudi fantazijska literatura, filmi in glasba, in to je bil povod za prvi tovrstni eksperiment. Ideja je bila izdelati premično in sestavljivo skulpturo večjih dimenzij, saj ob besedi skulptura, takoj pomislimo na statično upodobitev.

3. KAKO DOLGO ČASA (PRIBLIŽNO) USTVARJAŠ TAKO VELIKO UPODOBITEV, KOT JE PAJEK-ORJAK?

ROK: Proces od ideje do izdelave je trajal kak dober mesec, vendar je bilo opravljenih nekje med 150 in 200 delovnih ur.

4. NERADA PRIZNAM, DA ME JE PAJKOV STRAH ŽE OD OTROŠTVA. PRED NJIMI ŠE DANES KAR OTRPNEM. SI SE TUDI TI KDAJ PAJKOV IN/ALI KAKŠNI SO TVOJI DRUGI STRAHOVI?

ROK: Na pajke v osnovi ne gledam kot strahove, ampak kot pozitivna bitja in po slovenskem izročilu "prinašalce sreče". Spremljajo me že celo življenje in imam drugačne poglede in mnenja o teh fascinantnih bitjih. V tem smislu nekih hudih strahov nimam oz. ni dovolj prostora v tem intervjuju za filozofsko razpravo.

5. ALI USTVARJAŠ ŠE KAKŠNE DRUGE ŽELEZNE UPODOBITVE, ČE, KAJ?

ROK: Hhmmm... Ustvarjam večino svojega časa. Če ne fizično v železu, pa z idejami in posledično realizacijo le teh. Trenutno pripravljam in eksperimentiram z novo ognjeno predstavo, ki bo dobila pravo podobo nekje do konca leta.

6. PERFORMANCE NA LENTU JE NAJVERJETNEJE ZAHTEVAL PRAV TAKO

VELIKO ČASA ZA IZDELAVO SAMEGA PAJKA, KOT TUDI ZA PRIPRAVO ZA SAM NASTOP. KAKO DOLGO ČASA STE SE Z DEKLETOMA PRIPRAVLJALI NA NASTOP?

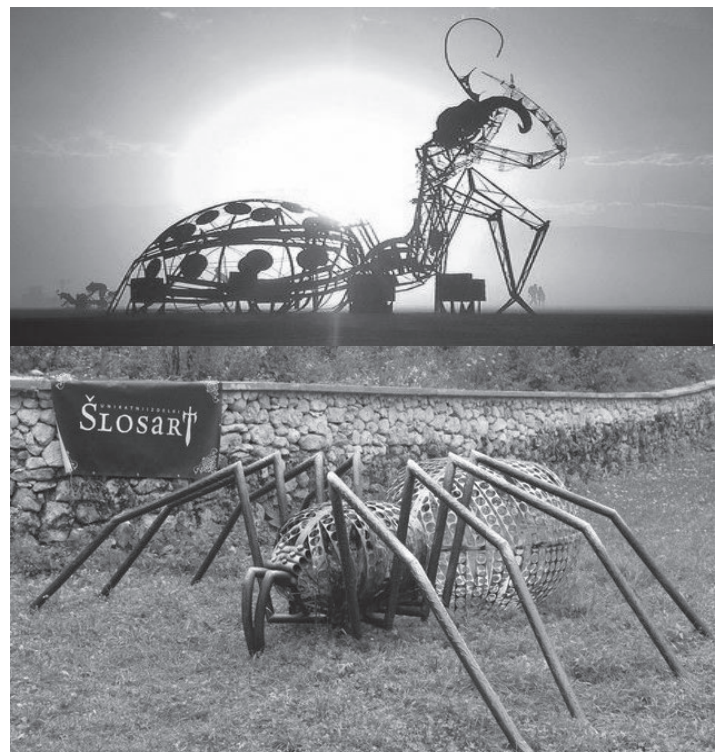
ROK: Performans ognjenega pajka se je začel v jeseni 2011 v drugi zasedbi. Sedaj smo predstavo samo oživeli in jo malce dodelali. Vse skupaj je trajalo kak mesec, do prve letošnje predstave v Pekarni.

7. ALI IMAŠ V MISLIH, V PRIHODNOSTI USTVARITI ŠE KAKŠNEGA ORJAKA, TER KAKŠEN PODOBEN PROJEKT (IZVEDBA), KOT JE BIL PREJŠNJI PROJEKT, KI JE BIL PREDSTAVLJEN NA LENTU? NAM LAHKO ZAUPAŠ KAJ SO TVOJE ŽELJE IN CILJI V PRIHODNJE?

ROK: V prihodnosti si želim ustvarjati še več ogromnih in epskih stvari, tako skulpture in inštalacije, kot same predstave v kombinaciji izražanja vse moje kreative. Verjamem v stvari, ki ji delam in vem, da me bo pot vodila še daleč v tej smeri. V življenju mi nikoli ni dolgčas in že sedaj imam toliko idej, da jih v enem življenju ni mogoče realizirati.

No to je bil intervju z Rokom – prav posebnim umetnikom. Veliko ustvarjalnosti in kreativnega mišljenja tudi vam, bralci INDIJANEZA.

ZARJA ŠETAR

NAROD: PREDPOSTAVKA, KI JE NISEM POTREBOVAL

NAŠA ZANIMANJA PVEDO VELIKO VEČ O NAS KOT NARODNOST

**“ZAMEJEVANJE LJUDI PO
LOKALNI, NARODNI, VERSKI
ALI DRUGI OBLIKI PRIPADNOST
SPREGLEDA RAZLIKE IN
PODOBNOŠTI MED NAMI”**

Ko pomislim na veliki svet; na Evropo, na Zemljo, na planet; ob tem pa na dejstvo, da nas je v Sloveniji zgolj dva milijona, me zagrabi določena oblika tesnobe. A kar hitro se nazaj sprostim. Spomnim se, da smo ljudje majhni, le v kolikor se kot majhne vidimo. Če svojo identiteto vežemo na svoje mestece, regijo ali na državo, se hitro počutimo majhne. To še posebej velja, ko pomislimo na večmilijonska mesta kot so Pariz, New York, Peking. Tudi dejstvo, da je pripadnikov drugih narodov veliko več na primer Francozov 65 milijonov, Američanov 316 milijonov, Kitajcev pa 1350 milijonov, nam proti občutku majhnosti prav nič ne pomaga. »Štajerska metropola« in »Najlepše mesto na svetu«, širše znana kot Maribor in Ljubljana, imata skupaj manj kot pol milijona prebivalcev. V Sloveniji pa živi približno 670 krat manj ljudi kot na Kitajskem. 670 krat! Če vsak Kitajec vrže kamen, bo priletelo 670 krat več kamnov, kot če jih vrže vsak Slovenec. Če bi vsak milijonti prebivalec dosegel Nobelovo nagrado, bi jih Kitajci imeli 670 več ko Slovenci. Skratka statistika ne navija za »nas«. A kdo smo mi? Zakaj bi se omejevali na svoje mesto, regijo ali državo? Vsakič ko pridem iz mednarodnega srečanja, kjer sem bil v družbi ljudi iz različnih držav, se vedno nova zavem, da je država v kateri živim in delam, zame določujoča nič bolj kot avto, v katerem se vozim in stanovanje, v katerem živim.

SVETOVNI SOŠOLCI

Po takih srečanjih se velikokrat počutim kot v osnovni ali sred-

**“SVOJE LOKALNE IN
NACIONALNE IDENTITETE
LAHKO DAMO NEKOLIKO NA
STRAN IN SI PUSTIMO, DA SMO
PREPROSTO LJUDJE.”**

nji šoli. Enako kot v šoli, se tudi v mednarodni družbi najdejo zelo različni tipi ljudi. Vedno na primer najde nekdo, ki hoče pozornost, drugi hoče biti zabaven, pa kak »alfa samec«, ki hoče vsem pokazati, kako pameten in močen je, itn. Potem je tu velika skupina ostalih, ki so si medsebojno različni in tudi podobni na način, da hitro tvorijo majhne skupinice, trope, kjer jih lahko najdeš večino časa v okviru tega mednarodnega druženja. Kdor se spomni kolonije na morju, šole v naravi ali kakih drugih šolskih izletov, bo znal potrditi tovrstne zakone druženja. Skratka mednarodno okolje me spomni, da vsi mi na kupu zbrani nismo zgolj Slovenci, Madžari, Nizozemci in Poljaki, itn., ampak smo predvsem ljudje. V dobrem in manj dobrem pomenu te besede. Če bi se samoomejevali na svoj regijsko ali narodno identiteto, bi se lahko glede na relativno majhnost Slovenije, v mednarodnem okolju počutili neskončno majhne. A tako samoomejevanje ni potrebno. Svoje lokalne in nacionalne identitete lahko damo nekoliko na stran in si pustimo, da smo preprosto ljudje. Razlikuje nas bolj ali manj dejstvo, da živimo v različnih okoljih in smo organizirani po različnih geografskih enotah, kjer vladajo različni zakonski predpisi.

MEJE LE V GLAVAH

Nacionalizem kot ideja, ki hoče različnim geografskim enotam (regijam, državam) podeliti posebno vrednost s tem, da tam živeče ljudi razvršča v narode, se mi ne zdi omejujoč in večinoma nepotreben. Kdor je imel priložnost več časa preživeti z ljudmi iz drugih držav (in dovolj dobro obvlada angleščino, da lahko z njimi prosto komunicira), ugotovi, da smo si ljudje podobni ali različni ne glede na to, od kod prihajamo. Včasih lahko najdeš več podobnosti s prebivalcem, ki živi tisoče kilometrov stran, kot pa s svojim sosedom.

LJUDJE SKOZI KARAKTERJE

Pred leti sem naletel na knjigo Davida Kierseya *Please Understand Me: Character and Temperament Types*, ki ljudi predstavi skozi

različne karakterje. Teorija se osredotoča na štiri kategorije, na podlagi katerih potem ljudi razvrsti na 16 karakterjev. Ljudi najprej razdeli na podlagi tega ali so bolj usmerjeni navzven ali navznoter. So ekstrovertirani ali introvertirani. Druga ločitev izhaja iz naših zanimanj za konkretne ali abstraktne stvari. Potem je pomembno, kako presojami svet okoli nas. Se zanašamo bolj na čustva ali bolj na razum. Zadnje razlikovanje pa izhaja iz tega ali smo bolj osredotočeni na načrtovanje ali pa nam je bližje spontanost. Seveda imamo vsi v sebi vse vidike, a po teoriji naj bi nam bili določeni načini delovanja bližji.

RAZLIKE SO SAMOUMEVNE

Teorija pravi, da porazdelitev karakterjev nima povezave z našo kulturo, je pa res, da določen kulture spodbujajo določene karakterne lastnosti, druge lastnosti pa zavirajo. V ZDA se na primer veliko spodbuja ekstrovertiranost, na Japonskem pa introvertiranost. Enako velja za različna področja delovanja. Filozofija na primer predpostavlja zanimanje za abstraktne svetove, kiparstvo na drugi strani pa usmerjenost na konkretne fizične stvari. Karakterno se razlikujemo tudi glede vrednotenja čustev in razuma pri urejanju sveta. Eni so prepričani, da je empatija rešitev za vse medčloveške težave, drugi se bolj zavzemajo za svet dobrih in pravičnih pravil. Nekateri svoje življenje do potankosti načrtujejo, drugi ga živijo tako kot se pač zgodi.

Po dolgotrajnem premišljevanju teorije karakterjev, sem tudi v vsakdanjem življenju začel o ljudeh razmišljati skozi karakterje, kamor naj bi spadali. Različnost ljudi mi je postala veliko bolj smiselna. Razumeti sem začel, zakaj so mi eni ljudje tako zelo tuji, spet drugi pa so mi domači že po par minutah pogovora. Naši karakterji se z enim ujema bolj, z drugimi manj. Skratka svet doživljamo, presojamo, čutimo in sploh izkušamo tudi skozi naš karakter. Zato smo si v splošnem tako različni, z nekaterimi pa tako podobni.

**“Z DRUGAČNIM GLEDANJEM
NA SEBE IN SVET POSTANEM
DEL SKUPNOSTI, KI JO
SESTAVLJA STOTINE
MILIJONOV MENI PODOBNIH
LJUDI”**

BREZMEJNA DOMAČNOST

Zamejevanje ljudi po lokalni, narodni, verski ali drugi obliki pripadnosti spregleda razlike in podobnosti med nami. Sami se lahko odločimo, kam se bomo prišteli, komu bomo pripadali. Lahko se razvrstimo po narodnosti in tako pripadamo Slovincem, Američanom ali Kitajcem, lahko pa se razvrstimo glede na zanimanja in se tako umestimo med filozofe, športnike, umetnike, tehnološke navdušence ali pač kamorkoli, kjer se počutimo domače. Razlike med nami so preveč kompleksne, da bi jih ustrezno zamejili glede na narodno ali kako drugo splošno pripadnost. Seveda bomo do neke mere vedno opisljivi z jezikom, ki ga govorimo in z geografsko regijo, ki jih pripadamo. Vedno bomo na nek način Slovenci, ki živijo v dvomilijonski državi. A namesto, da bi iz tega delali problem, v sebi vsak posebej raje prepoznamo zanimanja in lastnosti, ki nas povezujejo z milijoni ljudi po vsem svetu in si pustimo začutiti sorodnost z njimi. Misleci, športniki, umetniki in tehnološki navdušenci obstajajo povsod in jih je na milijone. Kamorkoli se že umeščam, torej nisem majhen in nemočen proti velikemu svetu, ki mi stoji nasproti. Z drugačnim gledanjem na sebe in svet postanem del skupnosti, ki jo sestavlja stotine milijonov meni podobnih ljudi. Slovenija je geografsko majhna dežela, kjer se ukvarjam s stvarmi, ki me zanimajo. Kitajska je geografsko velika dežela, kjer se nekdo drug ukvarja s stvarmi, ki ga zanimajo. Tukaj, tam in marsikje obstajamo ljudje, ki radi premišljujemo o vseh teh stvareh. In so drugi, ki v tem času raje kaj konkretnega delajo. In to je čisto ok

DEJAN SAVIČ

MODERNI FENOMEN NESMISELNIH SLUŽB

ZAKAJ, KLJUB TEHNOLOŠKIM ZMOŽNOSTIM, ŠE VEDNO DELAMO VEČ KOT ŠTIRI URE?

Leta 1930 je John Maynard Keynes predvidel, da bo tehnologija do konca stoletja napredovala (vsaj v Veliki Britaniji, ZDA in primerljivih državah) do take mere, da bo uveljavljen 15-urni delovni teden. In ni se motil. Pravzaprav smo, vsaj v tehnološkem smislu, tega več kot sposobni. A ni se zgodilo. Namesto tega je tehnologija delana vse bolj tako, da nam omogoča še več dela. Da to dosežemo se odpirajo delovna mesta, ki so milo rečeno brez pomena. Množice ljudi v Zahodnem svetu preživijo celotna obdobja delovnih let z izvajanjem nalog, ki so v bistvu nepotrebna. Moralna in duševna škoda, ki iz tega izhaja je ogromna. Gre za rano na naši kolektivni duši. Le da nihče ne govori o tem.

Zakaj se torej Keynesovo predvidevanje ni materializiralo? Pomembno opažanje je, da Keynes ni predvidel množičnega porasta potrošnje. Med izbirama manj delovnih ur in več igrak ter udobja, smo izbrali slednje. To kaže na lepo moralno zgodbo, a refleksija pokaže, da to ne more biti res. Da, bili smo priča kreaciji neskočnih variacij novih služb in industrij od leta 1920 naprej, a le redke so imele veliko opravka s produkcijo in distribucijo sušija, iPhonea ali prefinjenih tenisk.

Kaj so torej te nove službe? Poročila med leti 1910 in 2000 kažejo jasno sliko - v zadnjem stoletju je število zaposlenih v kmetijstvu in industriji drastično upadlo. Istočasno se je potrojilo število menedžerjev, prodajalcev in servisnih delavcev. Z drugimi besedami, industrijske službe so se, kot je bilo predvideno,

avtomatizirale. A namesto, da bi to dovoljevalo masivno redukcijo delovnih ur, ki bi prebivalstvo osvobodilo, da bi lahko v prostem času izvajali svoje projekte, udeležali svoje zamisli in vizije, smo bili priča porastu administracije, finančnih servisov, telemarketinga, še bolj pa prava, akademske in zdravstvene administracije, tehničnim in varnostnim podporam prej omenjenih industrij ter za nameček še službe kot je umivanje in sprehajanje psov, 24-urna dostava pic - službe, ki obstajajo samo zato, ker vsi ostali preživljajo toliko časa v službi. Tem službam sam pravim bullshit službe. Kot bi si nekdo zamišljeval delo, samo zato, da bomo vsi nekaj počeli. In tukaj je misterija. V kapitalizmu je to pravzaprav cilj. Ekonomska teorija sicer pravi, da je nesmotrno trošiti denar za položaje, ki jih ne potrebujemo. Točno to pa se dogaja.

Medtem ko se korporacije lahko zatečejo k brezvestnemu krčenju zaposlenih, se izguba službe dogaja tistim, ki dejansko skrbijo za delo, popravljanje in vzdrževanje stvari. Na papirju ljudje delajo 40 ali celo 50 ur na teden, a dejansko, kot je predvidel Keynes lahko govorimo o okoli 15-ih urah, saj je ostali čas porabljen za organizacijo, udeležbo na motivacijskih seminarjih, posodobitvah spletnih FB profila itd.

Odgovor torej ni ekonomski - je moralni in političen. Vladajoč razred je ugotovil, da je vesela in svobodna populacija s prostim časom smrtna nevarnost. Po drugi strani je paradigma, da je delo vrednota sama po sebi in da bi se naj vsi podredili določeni

intenzivni delovni disciplini za večino ur, ko so budni, zanje izjemno prikladno.

Smo v peklu, kjer večina ljudi opravlja delo, ki ga ne mara in v katerem niso posebno dobri. Opravilo po vrhu vsega niti ne rabi biti oddelano, a kaj, ko so vsi pod vtisom obvez in dolžnosti. Menim, da je to dokaj točen opis etike dinamike naše ekonomije.

Razumem, da bo tako mišljenje naletelo na odzive kot so: "Kdo si ti, da sodiš o tem katere službe so nujne? Ti si profesor antropologije, kjer pa je nuja v tem?" Res je. Objektivni kriterij je nemogoč. Tudi sam ne bi nekomu, ki meni, da ustvarja pomemben prispevek k svetu rekel, da ga ne. Ampak kaj pa tisti ljudje, ki sami zase menijo, da opravljajo nesmiselno oz. nekoristo delo? Pred kratkim sem se ponovno srečal z bivšim sošolcem, ki ga nisem videl odkar sva bila stara dvanajst let. Bil sem presenečen, ko sem izvedel, da je bil sprva pesnik, nato pa frontman indie rock skupine. Pesmi, ki sem jih poznal iz radia so bile njegove, le da tega nisem vedel. Bil je genialen, inovativen in njegovo delo je nesporno mnogim polejšalo trenutke. Po nekaj neuspešnih albumih je nato zgubil pogodbo pri založbi in utopljen v dolgove in z novorojenko ob boku se je odločil za študij prava. Zdaj je pravnik v priznani newyorški firmi. Priznal mi je, da je njegova služba brez pomena, da ničesar ne prispeva v svetu in po njegovi oceni njegovo delovno mesto ne bi smelo obstajati.

Na tem mestu se poraja ogromno vprašanj. Na primer - kaj sporoča naša družba, ki ima tako malo prostora za pesnike, po drugi strani pa neizčrpljivo potrebo po pravnikih? (Odgovor: Če en procent ljudi nadzoruje večino bogastva, potem to kar imenujemo trg zrcali to, kar ti ljudje verjamejo, da je koristno in pomembno, oni in nihče drug.) Še bolj pa kaže na to, da se večina ljudi na t.i. nepotrebnih mestih tega še kako dobro zaveda. Obstaja cel plačani razred, ki se bo ob tem, ko ugotovi, da ima nekdo dejansko zanimivo službo, popolnoma izognil govoru o svoji službi. Podmažite jih z nekaj pijačami in hitro bodo pričeli tarnati, kako dolgočasna in neumna je njihova služba.

Gre za psihološko nasilje. Kako se lahko sploh pogovarjamo o dostojanstvu pri delu, ko pa večina meni,

da njihovo delo ni potrebno ali sploh ne bi smelo obstajati? Kako, da to ne izzove hude agresije in besa? Genialnost naše družbe je, da imajo vodilni način s katerim jezo usmerjajo na tiste, ki dejansko opravljajo smotno delo. Na primer: V družbi obstaja nenapisano pravilo, da bolj kot je delo koristno za druga živa bitja, bolj verjetno je, da je slabo ali neplačano. Kaj bi se zgodilo, če bi tovrstni "delavci" preprosto izginili? Mislite si kar si želite o medicinskih sestrah, pobiralcih smeti ali mehanikih, a če jih izbrišemo bo rezultat hitro viden in katastrofalen. Svet brez učiteljev bi prav tako hitro zašel v težave, tudi svet brez ska glasbe bi bil siromašnejši. Ni pa povsem jasno, kako, če sploh, bi svet trpel, če bi izginili telemarketerji, lobisti, direktorji, oglaševalci. (mnogi menijo, da bi bil boljši).

Še bolj perverzno je, da obstaja miselnost, ki pravi, da tako more biti. To je skrita moč desničarskega populizma. Vidite ga lahko, med drugim, v Veliki Britaniji, kjer tabloidi blatijo delavce v prometu, ki so paralizirali London med stavkami. Samo dejstvo, da je London bil paraliziran, kaže na to, da so ti delavci potrebni, a zdi se, da je ravno to tisto, kar živcira večino ljudi. Še bolj nazorna je situacija v ZDA, kjer so republikanci izjemno uspešni v mobilizaciji krivde proti učiteljem, ki imajo domnevno prenapihnjene plače.

Če bi kdo lahko napravil delovni režim, ki je popolnoma prilagojen vzdrževanju moči in finančnega kapitala, je težko uvideti, kako bi lahko napravil boljšega od obstoječega. Pravi, produktivni delavci so večinoma izkoriščeni. Preostanek je razdeljen med terorizirano sfero nezaposlenih in večinsko sfero, ki so pravzaprav plačani, da nič ne počnejo, na položajih, ki so narejeni tako, da se lahko identificirajo s perspektivami in senzibilnostmi vladajočega razreda (menadžerji, administratorji), še posebej njihovimi financami, na isti strani pa gojijo zavist in gnus do tistih, ki opravljajo delo, ki ima nesporno družbeno vrednost. To je edina razlaga zakaj, kljub našim tehnološkim zmožnostim, še zmeraj delamo več kot tri ali štiri ure dnevno.

DAVID GRAEBER (prvotno objavljeno v Sydney Morning Herald, prevedla: B.M.

VEM, DO KOD SEŽE MOJA ODGOVORNOST

O PRANJU MOŽGANOV S ČISTILCI ZRAKA

Verjetno že veste, da je zdravje naše največje bogastvo, morda pa še vsi ne veste, da je odgovornost za zdravje po novem izključno na ramenih nas samih?!

To naju je z možem nedavno hotelo podučiti podjetje, ki se že od sredine šestdesetih let prejšnjega stoletja prizadeva izboljševati zdravje ljudi, to da ob tem nesramno služi, pa je samo postranska stvar.

V bistvu gre za klasično marketinško zgodbo, v kateri podjetje ponuja enkratno priložnost nakupa njihovih »izboljševalcev zdravja« (čistilci zraka, filtri vode,...). S svojo »dobrohotnostjo« celo potrošijo telefonske signale, da se dogovorijo za anketo na domu (da v to sploh privoliš, moraš biti naiven, kot je moj mož), da podarjenih potnih

stroškov in časa za anketo in predstavitev sploh ne omenjam.

Takih in podobnih zgodb smo sicer že vajeni, kar pa me je tokrat dodatno vznemirilo pa je to, da že ob tako podlem igranju na karto »zdravje«, na naša ramena prelagajo odgovornost ne samo po zdravem življenjskem slogu, temveč tudi odgovornost po čistem zraku in čisti vodi v našem bivalnem prostoru.

Dejstvo je že to, da ljudje nimamo enakih možnosti za zdrav življenjski slog, saj se mora vedno več ljudi namesto za npr. zdravo prehrano odločiti za hrano za preživetje. Sedaj pa nas poskušajo tako in drugačna podjetja in farmacevtski lobiji še dodatno prepričati, da moramo za kvaliteto zraka, ki ga dihamo, poskrbeti sami. Da smo

za vodo, ki jo pije naša družina, odgovorni sami. Ne želim reči, da se lahko do teh dobrin obnašamo malomarno, vprašanje je le, katera je prava smer »borbe« za čist zrak in vodo? Je to kupovanje čistilcev in filtrov, ki uredijo naš mikroprostori, ali je to pritisk množic ljudi na izvorne onesnaževalce?

Kapitalisti si vendar ne želijo, da bi ljudje preko civilnih iniciativ zahtevali svoje ustavne pravice, npr. po čistem zraku, vodi, hrani, le kje je še tista pravica o delu za vsakogar!? Želijo nas vsakega posebej strpati v svoje hiše in stanovanja, s seveda nenepomembnim dejstvom ali imamo čistilec zraka ali ne. Tako v prvem primeru (zraven čiščenja zraka) z nas »očistijo« še tisti zadnji socialni čut, ki nam je še ostal. Borba za čisti zrak na našem planetu se nam zdi še bolj trivialna, saj smo vendarle že poskrbeli sami zase. Tisti, s čistilci zraka, naenkrat postanejo večvredni posamezniki, saj se odgovorno vedejo do svojega zdravja, drugi, ki pa te odgovornosti (v obliki finančnih zmogljivosti, seveda) ne premorejo, pa naj se kar zadržijo s »svojim« slabim zrakom! Tako se tudi med ljudmi ustvarja prepričanje, da ni nič narobe, če eni živijo v slabših bivalnih pogojih kot drugi, saj se za

boljše pogoje niso dovolj potrudili, niso dovolj trdo delali, niso dovolj odgovorni. Pa saj ne govorimo o jahtah in bazenih, ampak o naših osnovnih pravicah!

Zgodbo o lastni odgovornosti za zdravje sta v moj dom prišla prodajati zelo mlada fant in dekle.

Še danes se mi naježijo dlake, ko se spomnim njunega vprašanja: »G. in ga. se strinjata z mano, da je zdravje naše največje bogastvo?« Kmalu smo zaključili razgovor brez kupljenih pripomočkov za boljše zdravje in brez kontaktov novih žrtev za njuno naslednje prepevanje po notah kapitalističnih gurujev. Ko sta odšla, mi ju je bilo v bistvu škoda, saj svoje prve delovne izkušnje preko študentskega dela pridobivata v podjetju, ki pod pretvezo ponujanja zdravja, prodaja kapitalizem v najhujši obliki.

Morda pa jima je najina odklonilnost dala misliti in bosta spregledala vsaj nekaj svoje žalostne zmete. Omenjen dogodek pa mi je prvič do sedaj prinesel tudi nekaj veselja ob moževi razvadi, ki je sicer ne podpiram. Med razgovorom o zdravem življenjskem slogu je brezsravno pokadil cigareto ali dve. Ali so morda bile celo tri?

ANJA MAGAJNA

MODERNI RASIZEM IN DISKRIMINACIJA

...ALI KULTURA POSTAJA NOVA "RASA"?

V današnjem času radi verjamemo, da rasizma več ni - vsaj ne v odkriti obliki. Odpravljeno je suženjstvo, apartheid, vsi lahko vstopamo v avtobuse.. Zgodovina priča o tem, da je marsikateri narod ali zaključena skupina (pa naj gre za barvo polti ali geografsko ozemlje) o sebi menila, da je najboljša, najnaprednejša, večvredna. Osnovna teza kulturnega oziroma socialnega evolucionizma, pravi, da gredo vse družbe skozi enake razvojne faze. Razlike med družbami so torej razlike med stopnjami razvitosti, pri čemer se imajo tako razmišljujoče družbe običajno seveda za najrazvitejše. Iz te teorije izhaja tudi sklep, da imajo vse družbe, kulture in skupnosti na planetu enotno zgodovino. Joseph Arthur Comte de Gobineau velja za očeta rasistične teorije, saj je eden prvih, ki je odkrito trdil, da je arijska rasa superiorna. V 19. in 20. stoletju so tovrstna razmišljanja bila predmet številnih antropoloških, fizioloških in drugih znanstvenih študij, na žalost pa je takšna miselnost dala pogon številnim nacionalističnim voditeljem (npr. Adolfu Hitlerju), saj so z njo utemeljevali svoja dejanja.

Dandanes je znanstveno dokazano, da smo vsi ljudje na tem planetu ena in ista enotna vrsta - Homo Sapiens Sapiens in zato je neustrezno govoriti o rasah. Termin rasa je družben konstrukt, ki nam milo rečeno, ni prinesel nič dobrega. Biološko ni nobenega gena ali druge genetske značilnosti, ki bi ločevala Evropejca od Afričana ali Azijca, temopoltega od svetlopoltega. Razlike, ki jih vidimo so posledica prilagoditve na okolje. Še več - večina variacij med ljudmi je znotraj določene skupine in ne med dvema skupinama. Z drugimi besedami, če bi svet doletela katastrofa in bi preživeli samo Slovenci - bi se kljub temu ohranilo 85% celotne človeške diverzitete. Povedano še drugače - zelo verjetno je, da ste od svojega soseda različni približno enako kot od naključnega Korejca. Čeprav je rasa torej konstrukt in iluzija pa sta rasizem in diskriminacija še kako

resnična.

Zaradi zdaj ovržene biološke razlage rasnega razlikovanja in rasne neenakosti so se diskriminacija in razlikovanja sedaj usmerila na etnične skupine in na kulturo. Za svobodnomiselne kultura ne more biti prepreka pri doseganju enakosti. Vsi ljudje, ne glede na kulturo imajo enake sposobnosti (tudi to je znanstveno dokazano) hkrati pa so vse kulture privzgojene (in imajo možnost spreminjanja). Dvajset ali trideset let nazaj se je razmahnil aktivizem manjših skupin, ki so zavračale tezo, da je prilagoditev večini pomembna za družbeni napredek. Vsaj v teoriji se je uveljavil kulturni relativizem. To pomeni, da so vse kulture vrednotene enako. V tem smislu je šlo za prizadevanja, da smo barvno slepi. V praksi stvari seveda niso tako enostavne - velik vpliv ima dediščina, učenje določenih vedenjskih vzorcev in okolje. Multikulturalizem je prisoten v večini sodobnih držav, ki kadar jim to ustreza rade govorijo o kulturni diverziteti. Vse lepo in prav, če ne bi uporabljali prav istih ideoloških vzvodov kot so jih nekoč z biološkimi/rasnimi termini. Kulturo opisujejo kot nekaj, kar je tako spojeno s tradicijami, da se zdi kot, da je nekaj danega, prirojenega, človeku notranjega. Kultura postaja esenca in komoditeta s katero lahko tudi poslušate ali vladate. Kultura je mestoma obravnavana kot nepremostljiva. Govorimo lahko o kulturnem rasizmu, ki običajno ščiti procese kapitalizma - ki nedvomno nosijo krivdo za sodobno neenakost in ločevanje. Problematično je to, da se kultura lahko uporabi kot opravičilo za dominacijo ali izkoriščanje. Evropa se nedvomno okorišča s kulturnim rasizmom, ko si podreja trg "primitivnih" držav tretjega sveta. Problem je v zavesti in večvrednostnem kompleksu, ki nikakor ni izkoreninjen. Ta miselnost morda izvira še iz kolonialnih časov. Zdi se, da se to občutje krepi z dominantnosjo na določenih ekonomskih trgih in v upravljanju globalne ekonomije. Boljša rešitev bi bila, da bi se opirali na dediščino demokracije, svoboščin in človekovih

pravic. Namesto, da se otepamo priseljencev (ki roko na srce tako opravljajo naša umazana dela in brez katerih se Evropa sesuje) bi lahko glede na finančno situacijo državam teh priseljencev pomagali, da si ustvarijo boljše pogoje. Ljudje v dobrih pogojih pa ne zapiščajo svojih družin.

Na čisto osebni ravni lahko poskrbimo, da ne diskriminiramo na podlagi tega, kar nam pravijo drugi (cigani ali črnici so takšni in takšni). Nedvomno na dolgi rok bolj sožitven pristop je, da si oblikujemo mnenje na podlagi osebnih izkušenj, da spoznamo te ljudi in jih poskušamo razumeti. Stereotipizacija je nujen proces človeških možganov - ustvarjamo kategorije, kar je praktična taktika mišljenja, ki se ogne temu, da bi si morali zapomniti vse - hkrati pa pomaga, da preživimo (evolucijsko, če se je človek naučil, da ga tiger lahko ubije - da je tiger torej nevaren in je to apliciral na vse tigre tudi tiste, ki jih poprej ni srečal - je imel boljšo možnost preživetja). Predsodki so del človekove zgodovine in kategorizacija na "naše" in "tuje" je zaključnim skupinam v davni zgodovini pomagala pri preživetju in pri oblikovanju družbenih struktur. Predsodki in stereotipi so torej neizogibni - lahko pa jih zavestno obravnavamo. Pogosto je, da moderni rasizem v svoji biti niti ni zlonameren. Predpogoj modernega rasizma so stereotipni predsodki, manifestirajo pa se v zelo subtilni, težko direktno zaznavni obliki. V bistvu gre za to, da dejanja posameznika ne delujejo kot rasistična ali seksistična, vendar posameznik

neutemeljeno ohranja rasistični oz. seksistični predsodek oz. misel. Večina staršev denimo v teoriji ne bi imela nič proti, če šolo obiskujejo poleg slovenskih, še kitajski otroci, črnici in romi (morda bi celo izrazili simpatijo, do njihove fizične drugačnosti), a če bi ti bili v večini, bi svojega otroka vseeno raje vpisali na šolo, kjer je teh "drugačnih" otrok manj (do teh "drugačnih" otrok se navzven obnašajo sicer povsem normalno). Zakaj - ve vsak posameznik pri sebi, dejstvo pa je, da odločitev gotovo ne bazira na osebni izkušnji - saj otrok še ni bil v taki situaciji. Morda bi k življenju z manj nezaupljivosti in več sovraštva prispevali tako, da se ne bi bali novih izkušenj ali da situacijskih vzrokov ne bi pripisovali posameznikovim osebnosti. Ali ne bi konec koncev etnično mešana šola izoblikovala otroka, ki je dovteten za različne tradicije, načine življenja in ga na nek način vzgojila v človeka, ki lahko sobiva - pri tem pa seveda ni potrebno zanikati razlik (ali jih relativizirati), saj nedvomno obstajajo. Potruditi se moramo, da se sistemsko in načrtno ne izrablja moči v imenu kulture, najbrž pa je dobra pot k temu, da vsak na individualni ravni skuša ravnati tako, da nikogar ne izključuje ali zavrača, samo zaradi tega, ker je ta nekdo pripadnik določene skupine, družbe, kulture, ki ni njegova lastna. Predpogoj za to je sistem sam, ki bi moral biti zakonsko nastavljen tako, da institucionalna diskriminacija sploh ni mogoča. Kot vemo na žalost temu (še?) ni tako.

BARBARA MURAUŠ

METALDAYS

SEDEM DNI MELODIČNO-HARMONIČNEGA ŽIVLJENJA OB SOČI

Zgodilo se je davnega... Am.. Hm.. Hja, saj ni tako daleč nazaj. Šele nedavno se je zaključil festival MetalDays, ki je trajal od 21.7. pa vse do 27.7. 2013, kjer se je majhno slovensko mesto Tolmin spremenilo v mednarodno mesto »metalcev«.

Naši Indijanezi dobro vedo, da so se predpriprave pri nas začele že z »MetalDays Warm-up« koncertom, kjer je kot glavna skupina nastopila Noctiferia, pred njimi pa sta se zvrstili še skupini Gonoba in Battle X, koncert pa se je zaključil z žrebom v katerem je nekaj srečnežev zadelo MetalDays kapo, majico ali tedensko karto za festival.

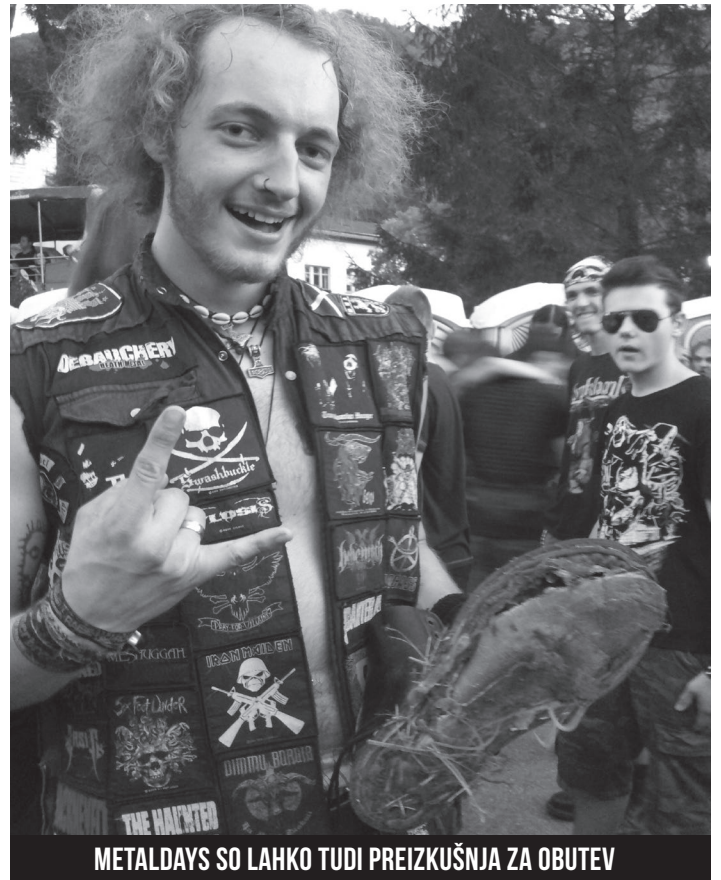
MetalDays je to leto praznoval 10-letnico metalskega dogajanja v Tolminu, s prejšnjih let pa nam je bolj znan pod imenom MetalCamp. To je čas za »metalsko ranjanje« v enem od najlepših delov naše Slovenije, kjer se zberejo ljudje iz različnih držav Evrope oziroma sveta. Skozi leta pridemo tudi do ugotovitve, da je to festival, kjer ste lahko kdorkoli in greste do konca s svojimi idejami. Letos so izstopali papeži, ki si je sam osebnostno prišel ogledati koncertno dogajanje, zelena vila v katero je cel teden bil oblečen moški, ni primanjkovalo piratov, ljudi oblečenih v živali (kar ste ta teden lahko tudi brez maskiranja).

Uradni začetek festivala: 21. julij. Začetek za najbolj vnete, ki jih uradni datumi očitno ne ganejo: od

1 do 7 dni prej. Nekateri dogodek jemljejo sila resno in tokrat je že kar nekaj ljudi začelo svoj dopust nekaj dni pred uradnim začetkom, ko so tu in tam že bile postavljene skupinice šotorov. Kako izgleda MetalDays prvi dan? Poskusite si predstavljati, da ogromno zeleno pokrajino na gosto prekrijete s pisanimi baloni različnih oblik in dobili boste približno sliko taborjenja na MetalDays.

Letošnji line-up je ponujal več kot 100 glasbenih skupin, kar pomeni pestro izbiro zvrsti za vsakogar. Če omenimo nekaj skupin z glavnega odra potem si predstavljajte Alestorm s tako imenovanim »gusarskim metalom«, poslušalci pa množično »crowd rowajo« (sedijo in veslajo) pred odrom. OK naj vam bo, da ne ostane pri predstavljanju si lahko na naši spletni strani www.pekarna.net v galeriji ogledate kratek posnetek, kako smo skupaj skoraj zapluli na odprto morje. ;)

Ensiferum so svoje privrženke podžgali s preigravanjem folk metala; Turisas oboževalci se niso uspeli upreti, da se ne bi namazali v značilne črno rdeče bojne barve; Sonata Arctica je prevzela občinstvo in omehčala tudi najtrše metalce; Meshuggah so obarvali večer s svojim eksperimentalnim in progresivnim izražanjem. Na glavnem odru se je zvrstilo še kar nekaj velikih imen: Soilwork, King Diamond, Annihilator, In flames, Hypocrisy, My Dying Bride, Power-

METALDAYS SO LAHKO TUDI PREIZKUŠNJA ZA OBUTEV

wolf, Samael, Overkill, Iced Earth pa tudi naša slovenska skupina Last Day Here in mnogih drugih.

Seveda pa ne smemo pozabiti še na drugi oder, do katerega se prebijete po poti med stojnicami, kjer lahko brskate med pestro ponudbo festivalu primernih oblačil, raznovrstnim nakitom, cd-ji in ostalimi spominki ali pa celo spijete kakšno pivo z lastniki stojnic ter poklepate o kulturnih razlikah.

Prvi in drugi oder delujeta sočasno. Vsega se torej zagotovo ne boste morali udeležiti, vam pa je s tem omogočena izbira: če vas glasba na enem od odrov ne prepriča lahko greste na drugega (ali tudi kam drugam seveda). Lahko pa se zgodi, da se prekrivata vaša dva najljubša benda, kar vas sooči s situacijo, ki vas nauči kako sprejemati težke odločitve v vašem življenju. ;) Letos je prvič bilo na sporedu tudi kino. V poznih urah se je na malem odru vsak dan zavrtil film. Verjetno ni potrebnost posebej poudarjati, da je žanr bil v stilu, ki ga ponuja sam festival. ;)

Visoke temperature pa so tudi letos poskrbele, da ledeno mrzla voda Soče ni ovira za namakanje nog ali plavanje. Gajba pira, glasba (ali rjovenje in dretje obiskovalcev, ki navdušeno in tradicionalno čez celo plažo kličejo in iščejo Marjana*), stolček v vodi, praženje na soncu in »lenitis« so definicija dopusta.

Čez dan se je na glavni plaži igrala odbojka na mivki, zvečer pa imate na voljo »fire show« ali »erotic show« s plesalkami, ki ob glasbi zibljejo svoje telo in v poletni vročini odvržejo vse krpice oblačil, ki jih imajo na sebi, nato pa druženje do zgodnjih jutranjih ur ali dlje.

INDIJANEZI IN NJIHOVI VTISI

Zakaj torej izbrati festival MetalDays?

»Zato, ker je to teden, ko se mi lahko vtrga pa ga lahko čagam kak

“...POSLUŠALCI MNOŽIČNO CROWD ROWAJO (SEDIJO IN VESLAJO) PRED ODROM”

ALESTORM NA POLNO!

“ NOVEGA IMENA NE UPORABLJAM, ZAME BO METALCAMP OSTAL METALCAMP ”

pa kolko mi paše.«

»Majhen "odklop" od realnega sveta (party & muzika).«

»Ker je do zdaj MetalCamp bil največja enotedenska čaga, ki sem jo doživela.«

»Že nekajkrat sem bila in je zagotovljeno dober »get away from reality« in the best počitnice, zaradi neprimerljive narave, zaradi družbe, ker je blizu (sto).«

MetalDays ali MetalCamp?

»Na ime sem se v bistvu navadil kar hitro - je pa res da sem/še uporabljam obe imeni.«

»Še zdaj govorim MetalCam,he he.«

»Še vedno večinoma govorim Metalcamp (sploh v tujini), ker se ime MetalDays še ni tako »primlo«. Seveda potem povem tudi, da ima MetalCamp novo ime :)»

»Novega imena ne uporabljam, zame bo MetalCamp ostal MetalCamp.«

Mnenja o line up-u?

»Line-up mi je bil osebno kar všeč. Sploh King Diamond, res dobro, da smo meli možnost videt njegov show! Ostale (večje) bende na glavnem odru sem pa večinoma že videla prejšnja leta, tako da, osebno

zame »nič novega«, ampak še vedno zanimivo, in dobra glasba.«

»Line up je bil po mojem mnenju najslabši do sedaj v zgodovini Metalcampa/MetalDays (ni pa tako hudo kot se sliši), vendar je vseeno imel bogato izbiro obiska bendov. bila je kar kopica dobrih bendov, čeprav sem navajen malce bolj znanih obrazov.«

»Line-up letošnjega MetalDays in hkrati 10. obletnica metal festivala v Tolminu je bila porazna, za obletnico sem pričakoval bolj odmevne bende, bolj žanrsko raznolike (Hardcore, cross-over,...) moje mnenje je, da je bil lanski Tolmin 10. obletnica festivala, kar se tiče line-up-a, čeprav ni bila.«

»Line-up mi je bil letos zelo všeč.«

»Ni bil tako super da bi bil razlog zaradi katerega sem obiskala MetalDays, je pa bil vseeno odličен.«

»Kar kul.«

»Line up je meni bil super, čeprav sem bila na koncu le na štirih koncertih, ker je zame to dopust, druženje s kolegi s celega sveta, pitje, uživanje na plaži, muzika je samo še pika na i.«

»Dober, lineup vedno pa ostane nekaj bandov, za katere bi si želela, da jih pripeljejo.«

»Sorazmerno vredu.«

Potrebne predpriprave?

"Dosti spanja pred festivalom :))"

»Predpriprave« v obliki nakupovanja potrebnih stvari za kem-

RAZNOLIKA DRUŠČINA TUDI MED ŠOTORI

MARJAAAAAAAAAAAAANN!!!!

piranje in preživetje na festivalu... Po nekaj letih maš kar dobro sliko o tem kaj rabiš – izkušnje iz prejšnjih let, ko si kaj pogrešal.«

»Predpriprave so bile kot vsako leto: komaj čakaš da minejo še zadnji dnevi preden lahko končno kreneš proti Tolminu, pakiraš in se sprašuješ kak za vruga boš vse stvari spravil v avto in pa organiziranje kostuma za Alestorm koncert.«

»Brez priprav, imam že "utečen" festivalski ritem.«

Najboljši trenutki?

»Najboljši trenutki so bili na prostoru kjer smo kampirali (smeh non-stop), druženje s prijatelji glasba je samo + dodatek.«

»Super bendi in nasploh folk pripravljen na čaganje :)«

O Marjanu kroži že kar nekaj legend, če vas zanima več, povprašajte o njem svoje prijatelje ali pa se enostavno 2014 tudi vi udeležite MetalDays festivala in ga poskusite najti. Mogoče ste ravno vi tisti na katerega čaka Marjan. ;) **L.B.**

- LEGENDE O MARJANU - KATERA JE PRAVA?

- MARJAN JE BIL NEK TIP, KI JE POKOZLAL ENIM ŠOTOR, POTEM PA SE JE ZBRALA CELA TOLPA, KI GA JE ISKALA PO KEMPU IN SE DRLA: "MARJAAAAAAAAANN!!!"

- SLIŠAL SEM, DA SO NEKI LJUDE IZ SPLITA ZAČELI KLICAT MARJAN, KER JE TAM TO NEKA NJHOVA PLANINA.

- VIDEL SEM FRANCOZA, KI JE HODIL OD VRAT DO VRAT WCJEV IN SPRAŠEVAL "MARJAN?".

- VSI SE NON-STOP DEREJO MARJAAAAAN - V MERKATORJU, V KEMPU, MED PESMIMI.

- NEKA ŽENSKA JE ISKALA SVOJEGA MOŽA IN SE ZGODAJ ZJUTRAJ NEUMORNO DRLA TO IME. TISTI DAN SO JI POTEM Z DRETJEM POMAGALI VSI OSTALI METALCI. OSTALO JE ZGODOVINA.

- MARJANA SO SI ZMISLILI V GOZDIČKU BAJE, DA HOPSY IZ NEKE SLOVENSKE SKUPINE - IN POL SE JE PRIJELO..

- MARJAN JE TRADEMARK METALCAMP. KOT SKUPINSKI POZDRAV.

- MARJAN JE GOZDAR, GOZDNI ČLOVEK, KI JE ENKRAT ZALUTAL NA METALCAMP. ŽENA SE JE BALA, DA JE ŠEL S SEKIRO.

OBISKOVALCI V KOSTUMIH NISO REDKOST

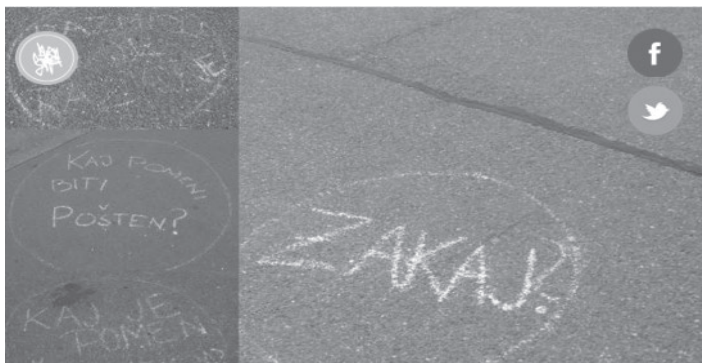

PROGRAMI KD MC INDIJANEZ V OKVIRU EPM

HIEROGLIFI!

KJE SO ŠVINGLCI? GRAFITI? ČEČKARIJE? PRISPEVAJTE!

Začelo se je novo šolsko leto. Za program Hieroglifi! to pomeni še zadnjo fazo zbiranja gradiv po vsebinskih sklopih. Vabljeni, da pomagate! Ob koncu leta 2013 načrtujemo izid tiskovine, kar je priložnost, da se vaši grafiti, čečkarije ali švinglice vpišejo v zgodovino! Še pred tem pa sledijo posebni dogodki, kjer boste lahko na primer v zameno za oddajo gradiva (npr. švinglca), brezplačno uživali na koncertu! Najmanj smo doslej zbrali v kategorijah Osebno, Švinglci in Čečkarije. Da bi tudi te kategorije prejele zaslužen gradivo in pripomogle k pestrosti končne publikacije, smo se kot že omenjeno v uvodniku, odločili, da bomo izvedli koncert, kjer boste namesto z denarjem, plačali s švinglcem - za ostale bo vstop plačljiv (vstopnica). V trenutku pisanja tega sestavka datum in koncert še nista znana, zato skrbno spremljajte naše kanale obveščanja (spletna stran, FB in Twitter), kjer boste pravočasno obveščeni o dogodku. Za tiste, ki ne posegajo po izdelavi "učnih prpomokov" so še vedno na voljo kategorije Splet (kjer zbiramo vso zanimivo spletno komunikacijo), Čečkarije (po tleh, po lističih, spontana komunikacija), Grafiti, Leposlovje, Direkt (transparenti in plakati), Osebno (pisma, dnevniki, SMS sporočila) in Časopisje (šolska glasila). Če nimate časa, da bi gradivo sami naložili na www.hieroglifi.net, nam lahko pišete na desk@indijanez.si in poslali bomo nekoga iz naše ekipe, da vaš odreši lastnih pisarij (švinglcev, post-it noticov, pisem, pesmi....) Veselimo se vaših prispevkov!

KROGI VPRAŠANI

3 kredo okrožene misli na Glavnem trgu v Mariboru (na tleh): Kaj je pomen življenja? Zakaj? Kaj pomeni biti pošten?...

VEČ

WWW.HIEROGLIFI.NET

KO TE VESOLJE OPAZI...

to te veselje opazi...

VEČ

UTRINKI IZ SKLOPA SPLET (HIEROGLIFI!)

ALEŠ H.: S televizijo ima vsako tele vizijo.

SIMONA K.: ...kopalke so lahko smrt za moški EGO :-))

TF.: Biti popularn na fejsu je isto kot bit milijonar pri monopoliju...

BOJAN S.: Od morskih sadežev mam najraje....seksi turistke!

JERNEJ J.: V svojem življenju delam iste napake že tako dolgo, da bi jih moral imenovati tradicije :)

TINA P.: ...najbližje sem bila seksualnemu trojčku, ko sem se dobivala s shizofrenikom... :)

S.J.: Včasih smo se smejali babicam in dedkom, ko so denar tlačili v zokne za slabe cajte. Mi civilizirani ljudje smo pa ga nalagali v banke. Kdor se zadnji smeje.... ima polne zokne.

MOJCA: Danes podpisala podjemno pogodbo. Sem ful previdno vozla skuterja pol. Če bi me zbil avto in bi umrla - v žepu pa ta listina - bi še kdo mislil, da sem naredla samomor..

SOBIVAMO!

REŠEVANJE PROBLEMATIK IN OZAVEŠČANJE

Program Sobivamo! je osveščevalnega značaja, saj je njegov namen z direktnimi akcijami in pristopi opozarjati in opominjati na različne problematike (okolje, politična angažiranost, marginalizacija določenih skupin itd.), hkrati pa analizirati potrebe mladih na lokalni ravni. Program je namenjen tudi povezovanju mladih z ostalimi starostnimi skupinami v mestu : Vabimo, da se nam do izteka programa pod okriljem EPM 2013 pridružite. Priložnosti bo še kar precej. Projekti, ki se bodo še izvajali:

PASJI PARADIŽ: v parku bomo ogradili prostor, v katerem se bodo lahko psi prosto gibali in igrali. Vaše pomoči pri pripravi ali izvedbi projekta bomo močno veseli. Lahko nam pomagate pri realizaciji ali pa pripeljete svoje ljubljence na svoboden potep.

REŠUJEMO KNJIGE: na različnih mestih bomo zbirali knjige, ki jih več ne potrebujemo. Knjige bomo podarili bukvarni, z njimi zapolnili kakšno policco v Čitalnici pod tramom ali pa naredili poseben knjižni kotiček v mestu.

IGRANJE VIDEOIGER S STAREJŠIMI: v mestnem jedru bomo postavili novodobne video igre, ki jih bomo mladi predstavili starejšim. Od uporabe konzol in nastavitve do samega igranja iger.

ZELENA POLICIJA: skupine mladih se sprehajajo po zbirališčih mladih (na neformalnih kot so parki, podhodi, zelenice, igrišča, šole ter na formalnih kot so festivali in druge prireditve) in opozarjajo na odpadke na tleh, delijo vrečke in brošure.)

KRPANJE LUKENJ NA PEŠPOTEH: luknjaste pešpote bomo zakrpali s kreativnim pristopom.

LEPE MISLI: v času božiča bomo širili pozitivne vibracije vsem, ki nam tisti dan stopijo na pot in z njimi delili lepe misli.

Vsi ste vabljeni k sodelovanju pri projektih, kjer lahko pustite košček sebe in pozitivno prispevate k sožitju v družbi. Če se nam želite pridružiti pri njihovi realizaciji, pri ozaveščanju in popestritvi vsakdana nam lahko pišete na office@klub-mc.si. Za

POSLUH!

POVEZOVANJE GLUHIH, NAGLUŠNIH IN SLIŠEČIH

Poletje se počasi poslavlja, počitnice in dopusti so že minili... Šola je se začela in to pomeni, da z njo program Posluh!, ki smo ga v prejšnjem šolskem letu pripeljali približno do polovice. Od septembra do konca letošnjega leta bomo obiskali naslednje srednje šole: III. gimnazijo, Srednjo ekonomsko šolo, Srednjo trgovsko šolo, Biotehniško šolo, Gimnazijo Velenje in Šolski center Ptuj. Glede na to, da je program Posluh! pritegnil veliko pozornost medijev in širše javnosti, morda

obiščemo še kakšno šolo, ki bo zainteresirana, da dijake naučimo kaj več o svetu gluhih ter osnovne kretneje slovenskega znakovnega jezika (SZJ).

Da pa se po napornih predstavitev še malce sprostimo, se v času pisanja tega sestavka pripravljamo na tematski foto izlet, ki bo v soboto 14.9.2013. Slišče, gluhe in naglušne prostovoljce programa Posluh! bomo peljali v Čokoladnico Olimje, kjer se bomo posladkali, podali se bomo še v pravljčno deželo, kjer bomo obiskali Čarovnico in njeno kočo, ustavili se bomo v pivovarni Haler, kjer bomo spoznali postopek varjenja piva. Nenazadnje si bomo ogledali še grad Podčetrtek, ki je sicer nujno potreben obnove, vendar ni zato nič manj zanimiv za ogled in več kot primeren motiv za naše tematske fotografije. Kaj pravzaprav tematski foto izlet pomeni? To pomeni, da bodo prostovoljci s seboj na izlet vzeli njim ljubo figurico, igračko ali obesek oz. predmet, ki ga bodo nato fotografirali na različnih točkah izleta. Jeseni bomo najbolj izvirne fotografije razstavili v Klubu MC. V naslednjih dneh (natančneje 12. 9. 2013) se prične tudi nadaljevalni tečaj slovenskega znakovnega jezika. V bistvu gre za nadaljevanje tečaja, ki smo ga skupaj s slišječimi prostovoljci junija prekinili za časa trajanja počitnic, saj je to čas dopustov, študijskih izpitov in počitnic, kar pomeni, da bi večina tečajnikov zamujala marsikatero lekcijo SZJ. Tako smo se v konsenzu dogovorili, da s septembrom nadaljujemo s preostalimi lekcijami nadaljevalnega tečaja. Vodstvo in člani društva gluhih in naglušnih Podravje se pripravljajo na 80. obletnico delovanja, ki bo jeseni in takrat se bomo tečajniki SZJ izkazali in opravljali izpit pred vsemi gosti in povabljenici na proslavo.

V programu smo predvideli tudi glasbeno skupino, ki bi bila sestavljena iz slišječih, gluhih ter naglušnih. 80. obletnica se nam zdi primerna priložnost, da se naša mešana glasbena skupina tudi premierno predstavi javnosti in pokaže, da lahko slušno ovirani ne le uživajo v glasbi, ampak jo tudi ustvarjajo. Več v prihodnji številki! Medtem vas vabimo, da se nam pridružite na najavljenih dogodkih in spoznate поблиže svet gluhih in naglušnih. Se vidimo!

KIKIRIKI!

UDARNE AKCIJE IN URBANE INTERVENCIJE

Ravno nekaj dni po izidu poletne številke INDIJANEZA smo gostili prostovoljce v okviru Mednarodnega prostovoljskega tabora - MIKS.

Na taboru so se od 8. do 22. junija, zvrstile raznolike aktivnosti in dogodki v mestnem centru Maribora in njegovi okolici, ki so jih pripravili in izvajali prostovoljci iz 10. evropskih držav – Poljske, Nizozemske, Ukrajine, Češke, Portugaske, Litve, Velike Britanije, Madžarske, Belgije, skupaj s prostovoljci in člani društva iz Slovenije. Akcije so imele družabno-zabavno oz. intervencijsko naravo (program Kikiriki!) ter da so težile k družbeno-koristnemu delu in širjenju solidarnosti (program Sobivamo!). Namen tabora je bil ustvariti delovno in družabno atmosfero a mlade vseh narodnosti in prepričan, spodbuditi medkulturni dialog, aktivno participacijo mladih ter poživiti dogajanje v mestnem jedru.

Prvotnemu načrtu dogodkov so tuji prostovoljci dodali aktivnost "Free Hugs" (brezplačni objemi) in video akcijo Mariborčani Mariborčanom, kjer so naključnim mimoidočim ponudili, da someščanom pošljejo sporočilo v obliki videoposnetka. Tabor se je sicer pričel z grajenjem konstrukcije za Mini Disko. Akcija z Mini Diskom je v drugem tednu tabora mimoidoče Mariborčane vabila, da smuknejo v prostor za enega – improviziran disko s čisto pravo disko kroglo in svetlobnimi efekti ter DJ-jem. K participaciji meščanov je pozivala tudi aktivnost Igralni kotički, kjer so prostovoljci na petih lokacijah ustvarili urbane površine namenjene igranju raznih družabnih in namiznih iger.

Morda največji vtis na prostovoljce je napravil Mariborski azil. kvalitetne socializacije živalim v zavetišču, olajšati in popestriti njihovo bivanje in vzpostaviti oziroma ohranjati stik živali s človekom. Prostovoljci iz tujine so bili presenečeni nad urejenostjo Mariborskega azila, hkrati pa so se jih zgodbe zapuščenih psov zelo dotaknile – zato so akcijo ponovili (vsak teden tabora po enkrat).

Prav tako družbeno koristna sta bili čistilni akciji Stražunskega in Betnavskega gozda. Da so prostovoljci delo temeljito in dalj časa opravljali, priča dejstvo, da so se kar trije od njih v tabor ob klubu MC v Pekarni, vrnil s klopi.

Družabno-zabavne so bile Flash mob akcije, ki so someščane vabile k participaci-

meni je blo vred.
lepa predstavitev
te tematike!
#peace!
ps.: žigi & silvo = HRACJA

Kaj je bilo zelo všeč. Všeč mi
je bilo tudi to, da smo se učili
alekcedo iz maki, katero lahko
uporabimo na njihovi jeziki.

Zelo se mi je všeč
poučno in zanimivo.

Bilo je zanimivo
sem, da se gluhi
od naglušnih!)

Predstavitev je bila
zanimiva. Videti je
bilo kako smo si
enaki, kljub naglušnosti

predstavitev je bila vredna,
kvalitna in duhovita.
Vsega sta bila.

Podpraviteljska fantazija!

Bilo je super. Kakšne
avtomobile imata?

VTISI PO PREDSTAVITVAH GLUHOTE (POSLUH!)

ji oz. so želele vzbuditi reakcijo. Skupina mladih je v sprintu popadala na tla in nepremično obležala. Radovednost in zanimanje je požela tudi akcija, kjer je skupina prostovoljcev gledala na streho stavbe, kot bi se tam nekaj dogajalo. Mimoidoči so se ustavljali in skušali tudi sami ugotoviti kaj se dogaja. Tabor se je zaključil z za KD MC Indijanez zdaj že tradicionalnim Zombie Walkom (pohodom zombijev). Prostovoljci so bili že tekom tabora priča delavnicam maskiranja pod taktirko Eve Bračič. V petek okoli poldneva so se namaskirani v Zombije, raztrgani in politi s krvjo, opravili na pohod po mestu Maribor.

Vtisi prostovoljcev iz tujine so bili skrajno pozitivni. Čeh levgen Ragulin je tako povedal: "Ko sem sprva pišel v Slovenijo nisem vedel kaj lahko pričakujem, potem pa sem že prvi dan začutil, da mi bo všeč. Všeč mi je tip aktivnosti, ki smo jih počeli. Vsak dan smo delali nekaj kar prej v življenju še nikoli nisem počel. Npr. sprejehali smo zapuščene pse, tega se doma ne bi niti spomnil. Všeč mi je bil tudi Zombie Walk in Flash Mob."

RAZUMEVANJE ČLOVEŠKE KRUTOSTI

ALI KAKO LJUDJE KLJUB LASTNIM POMISLEKOM UBOGAJO AVTORITETO...

Dobro poznamo Standfordski eksperiment in njegove rezultate, vpliv moči na človeško naravo, konec koncev je bil uprizorjen celo na platnu (Das Experiment). Malce manj znan, vendar nič manj zanimiv, je test Stanleya Milgrama, ki je raziskoval človeško poslušnost. Rezultati so bili presenetljivi.

Vprašajte se ali zase mislite, da ste kruti. Kaj bi storili, če bi vam nekdo naročil, da pritisnete gumb za usmrnitev človeka na električnem stolu? Kaj pa za 20€? Verjetno ni veliko takšnih, ki bi odgovorili pritrdilno. Vendar se krutosti dogajajo, včasih se ob njih zgraža cel svet, včasih enostavno komu razbijemo sanje kar mimogrede. Vprašanje, ki se zastavlja je: zakaj? Naj bo izgovor banalen, ampak odgovor je, da smo najpogosteje kruti zaradi drugih.

Stanley Milgram je ameriški psiholog, ki je v 60-ih in 70-ih letih prejšnjega stoletja izvedel niz eksperimentov, s katerimi je želel ugotoviti kako daleč so ljudje pripravljene slediti ukazom avtoritete. Že vsaj od II. svetovne vojne naprej se veliko število ljudi pospešeno ubada s tem kako je lahko človek sposoben takšnih grozodejstev. Ne le vojaška sila, tudi civilisti so bili prisiljeni v razna kruta in nagnusna dejanja.

Vendar Milgrama niso zanimali ekstremi vojnega stanja, ampak je želel videti kako se bodo odzvali ljudje v relativno 'normalnih' pogojih v laboratoriju. Kako se bodo obnašali, če jim je naročeno naj elektrificirajo drugo osebo? Kako dolgo bodo poslušni in ali bodo ignorirali morebitne pomisleke o svojem početju? V poskusu pomnenja in učenja je sodelovalo 40 moških, starih od 20 do 50 let. Sodelovali so UČITELJ (udeleženec eksperimenta), UČENEC (sodelavec eksperimentatorja) in EKSPERIMENTATOR (avtoriteta). Z udeleženci poskusa so bili sprva zelo odkriti. Vedeli so, da so vključeni v eksperiment, ki bi naj preverjal učinke kazni na učenje. Eksperimenta-

tor je učitelju predstavljal generator šokov, na katerem je bilo 30 stikal in na vsakem je bila zapisana voltaža. Napetost je naraščala po 15V. Med poskusom, so morali udeleženci oziroma učitelji ob vsakem napačnem odgovoru učenca izpostaviti naraščujočim električnim šokom. Seveda so se (nastavljeni) učenci kar naprej motili, tako da je moral učitelj spuščati vedno močnejše šoke. Učenci so pri določeni voltaži od bolečin sprva kričali in moldeovali, naj s početjem prekinemo, dokler niso ob koncu čisto obmolkneli. V resnici udeleženci niso nadzorovali električnih sunkov in učenci so bili le igralci, ki so igrali svojo vlogo po navodilih Milgrama in njegove ekipe. Udeleženci učencev niso videli, ampak le slišali, saj so bili v ločenih prostorih. Če so udeleženci oklevali, jim je eksperimentator -avtoriteta- ukazal, naj s poskusom nadaljujejo, saj je to za eksperiment pomembno. Na vse proteste udeležencev je eksperimentator avtoritarno odgo-

varjal s točno določenimi štirimi frazami: „prosim, nadaljujte“, „eksperiment se mora nadaljevati“, „nujno je, da nadaljujete“ in „nimate druge možnosti, morate nadaljevati“. Če učitelj še ob četrti spodbudi ni želel nadaljevati, so eksperiment prekinili.

Tako kot sam poskus, so tudi rezultati 'šokantni'. Milgram je ugotovil, da so ljudje veliko bolj pokorni, kot si morda mislite. 62,5 % udeležencev je izpeljalo poskus do konca - pritisnili so na vsa stikala naraščujočih električnih sunkov, četudi so ob tem kazali nelagodje. Od 40 udeležencev jih je pet prekinilo poskus pri 300V, štirje pri 315V, dva pri 330V, po eden pri 345, 360 in 375V, 26 pa jih je torej šlo do konca do 450V. Pa to niso bili posebej izbrani sadisti, ampak običajni ljudje, ki so se prostovoljno javili za raziskavo.

Milgram je utemeljil rezultate tako, da je pripisal vpliv dani situaciji. To je bil socialno-psihološki test, ki je pokazal, kako zelo pravzaprav vplivajo socialne situacije na človeško vedenje. Milgram je zaključil, da rezultati teh eksperimentov dopuščajo možnost, da ne moremo računati na človekovo naravo in značjski tip, ki se je vzpostavil v demokratičnih ameriških družbah ravno zato, da bi zaščitil državljane pred brutalnimi in nečloveškimi postopki zle instance moči. Znatno število oseb je izvedlo to, kar se je od njih zahtevalo, brez razmišljanja o naravi dejanja in očitkov vesti, dokler se jim je le zdelo, da prihaja ukaz od legitimne avtoritete. Pravzaprav je večina ljudi omahovala, ko je slišala

“ZNATNO ŠTEVILO OSEB JE IZVEDLO TO, KAR SE JE OD NJIH ZAHTEVALO, BREZ RAZMIŠLJANJA DOKLER SE JIM JE LE ZDELO, DA PRIHAJA UKAZ OD LEGITIMNE AVTORITETE”

dretje učenca. Ob nemoči so se večinoma ozrli k eksperimentatorju in ko jim je ta ukazal, da je pomembno, da nadaljujejo so nadaljevali, četudi so bili vznemirjeni. 'Kadar lahko anonimni vodja eksperimenta uspešno ukaže odraslim ljudem, da drugemu človeku pošiljajo boleče elektrošoke kljub njegovim protestom, se ne moremo izogniti vprašanju, kaj lahko pri svojih podložnikih doseže država, ki je opremljena z znatno več avtoritete in ugleda.' (Milgram, 1974)

Eksperiment je sprožil vrsto podobnih študij po celem svetu. Rezultati so bili primerljivi v drugih kulturah, podobnih situacijah in različnih spolih (v Milgramovem poskusu so sodelovali le moški). Kljub temu da so bili pri rezultatih upoštevani različni dejavniki, so udeleženci bili izredno poslušni.

Že res, da se je Milgram opiral na situacijo, ki vpliva na človeško vedenje, ampak kako resnična je bila ta situacija? Postavite se v položaj učitelja. Ali ne bi dvomili, da je situacija resnična, da drugo osebo zares izpostavljate električnim sunkom in ali je dovoljeno spraviti nekoga v nezavest v akademski raziskavi? Ljudje zelo veliko 'poberemo' od drugih z neverbalno komunikacijo. Kako dobri so bili pravzaprav ti igralci? Udeleženci so morda na nezavedni ravni vedeli, da je eksperiment zrežiran.

Več kot vemo o človeški psihologiji, več odkrijemo o vplivu podzavestnih procesov, čustvenih in kognitivnih, ki imajo velik vpliv na naše vedenje, ne da bi se tega sploh zavedali. Morda pa Milgramov poskus resnično kaže moč konformizma. Vz gib, da ugodimo, da se vklopimo v situacijo, da smo konsistentni, da naredimo kar se pričakuje od nas...

SASA MILEŠIČ

NEGLAMUROZNA ZGODOVINA DREKA

OD TRDEGA NA MEHKO...

“POSODE SO BILE TAKO BARVITE, DA SO JIH NEKATERI HOTELI UPORABLJALI KOT JUŠNE SKLEDE..”

Če je za srednjeveške dame v Evropi znano, da so na svojih dolgih krilih pogosto prenašale drek marsikaterega meščana, ker pač ni bilo kanalizacije, bi bili morda presenečeni, da je sistem z odplakovanjem vode na straniščih star že več kot 5000 let (ironično so ga izumili v Indiji, kjer imajo sedaj ene najslabših sanitarnih razmer na planetu)! Rimljani so potrebo opravljali družno na množičnih straniščih, ki so imela urejene odtočne sisteme, po drugi strani so na evropskih dvorih, kjer naj bi šlo za "plemenitnjake", svoj drek dobesedno metali skozi okna ali ga spuščali preko lin (ali kar iz nočnih posod) na ceste in občasno tudi nepazljive kmete in podložnike. V 16. stoletju so z dekreti poskušali zapovedovati gradnjo stranišč v hišah npr. v Normandiji in Angliji. V Evropi je sistem izplakovanja z vodo pripisan Aleksandru Cummingsu leta 1775, v 19. stoletju pa ga je izpopolnil Thomas Crapper (pa naj še kdo reče, da ime ni pomembno!). Kasneje so vodo inkorporirali v samo stranišče, od takrat naprej

pa je straniščna školjka že stoletja pravzaprav bolj ali manj enaka, čeprav strokovnjaki opozarjajo, da sedenje pod kotom, ki je običajen za školjke ni optimalno za naše notranje organe pri izločanju. Od leta 1880 naprej, je bil poudarek bolj na estetiki, torej na tem, kako narediti cisterne in školjke karseda čudovite očesu. Nočne posode so bile tako barvite in skrbno dekorirane, da so jih nekateri hoteli uporabljati kot jušne sklede. Trenutno si s straniščno školjko dajo še največ opraviti na Japonskem, kjer je sedež moč segrevati na zeleno temperaturo, nastaviti osvežilni vonj in seveda moč, smer in obliko curka, ki ne samo splahne drek, ampak tudi umije zadnjico. Kljub temu pa več kot milijarda Zemljanov bo jda še vedno uporablja čučalice (ki so mimogrede prav tako izjemno priljubljene na Japonskem, ki ima očitno zelo razvito kulturo sranja.) Pa toaletni papir? Njegovi predniki so lupina morske školjke, kamenje in koščki gline, mahovna tundra gobe, seno, slama in pozimi sneg (z drugimi besedami - kar je bilo pri roki). Povejte to vaši riti, ki je najbrž vajena štirislojnega, po možnosti odišavljenega papirja. Prvi, ki so poskrbeli tudi za udobje, so bili Vikingi, saj so uporabljali ovčjo volno. Španci in Portugalci so se odločili za demonstracijo močnatosti in so istočasno raje upo-

VEČ TISOČ LET STARO INDIJSKO STRANIŠČE

DRUŽ(AB)NO ODVAJANJE BLATA

rabljali obrabljen končni del vrvi, na katero je bilo privezано sidro.

Prvi toaletni papir za osebno higieno, izvira iz 14. stoletja, ko so bili izdelani po naročilu kitajskih cesarjev. Za rolo so zaslužni Američani, ki so produkt skomercializirali, čeprav v začetku ni šlo brez zapletov. Ljudem je bilo nerodno reči, kaj potrebujejo, kar so hitro zagrabile znamke. Tudi nemško podjetje Hakle je to hitro ugotovilo in v oglasu prepričevalo: "Recite Hakle in ne bo vam treba reči toaletni papir." (Mimogrede, tudi izumiteljema toaletne role je bilo nerodno in sta svoj izum iz leta 1890 uradno priznala šele leta 1902.) Danes imamo na tisoče podjetij, ki izdelujejo toaletni papir, čeprav je večina živčih ljudi za brisanje riti vsaj nekajkrat v življenju uporabila tudi kaj drugega.

Če vas zanima čtivo o dreku (mimogrede slovenska beseda sega v 16. stoletje in izvira iz nemške Dreck, prej pa se je uporabljala beseda gnoj), ki bo stimuliralo mišljenje, priporočam Zgodovino dreka.

Zgodovina dreka je knjiga francoskega psihoanalitika Dominika Laporta, ki se mu je zapisala leta 1978, med revoltom v Franciji. Teza knjige je, da se zgodovina razumevanja človeštva zrcali v zgodovini civilizacijskih tehnik obvladovanja izločkov ali po domače, dreka. Zgodovino Zahodnega človeka in njegova miselnost po njegovem sovпада z odnosom do dreka. Za Laporta je človek bi-produkt konkretnih, materialnih pogojev. Naslanja se tudi na Freuda in vidi civilizacijo kot obsedeno z redom, lepoto in čistočo. Zato je funda-

mentalni materialni pogoj, ki ga socio-politična infrastruktura civilizacije želi udomačiti, odvajanje blata. Svojo tezo briljantno pelje čez različne vidike razvoja arhitekturne mest in odtočnih kanalov pa vse do vzpona države, ki temelji na čistosti nacije, ter posledično čistoče jezika. Zvemo o kultih, ki so čistili drek, o dreku, ki so ga dame trle v lica kot pomlajevalc kože, veliko strani je posvečenega vonju dreka pa dreku kot komoditeti in viru. Drek je mestoma potrebno razumeti tudi kot metaforo za nezaželeno. Analiza družbe od spodaj navzgor!

Knjiga ni enostavno branje in včasih je težko ločiti humor od resnosti oz. če želite - trdo od mehkega. Človek se nehote ves čas sprašuje ali je knjiga sarkastična ali pa gre vendar za genialno teoretično delo. Četudi so se mnogi teoretiki konsistentno ukvarjali z živeto telesnostjo in odnosom do lastnega telesa pa nihče ni posvečal pretirane pozornosti dnevne ritualu izločanja po "porcelanastem oltarju". Najbrž ni treba posebej poudarjati, da je število študij povezanih s seksualnostjo mnogo, mnogokrat višje od študij telesnih potreb izločanja blata.

V dobi recikliranja je knjiga gotovo še zmeraj več kot aktualna in poučna, ali kot pravi Laporte: "Drek ene osebe, je za drugo osebo lahko zlato."

Knjiga, ki vas bo nedvomno nasmejala in popeljala v človeške globine...če želite je lahko tudi odlično straniščno čtivo.

BARBARA MURAUŠ

ČRNI TRG IN KULT DREAD PIRATE ROBERTSA

UNDERGROUND EKONOMIJA NA PRIMERU DROGERAŠKEGA SPLETNEGA PORTALA

Profesionalen podjetnik, previden kot je, the Dread Pirate Roberts ne zaupa SMSom... Pozabite telefone ali Skype. Na neki točki v mojem osem-mesečnem uvodnem dvorjenu za intervju sem mu predlagal sestanek na tajni lokaciji izven Združenih držav Amerike. "Osebni sestanki ne pridejo v poštev," je dejal. "Niti s svojimi najozjimimi sodelavci nimamo osebnih sestankov." Ko sem ga povprašal po njegovem imenu in narodnosti, je bil tako prestrašen, da ni želel odgovoriti na nadaljna vprašanja in popolnoma sva izgubila stik za en mesec.

Vsa komunikacija z Robertsom poteka izključno preko sporočil in foruma njegove strani - the Silk Road. Dostopanje do nje je možno le z uporabo omrežja TOR, ki zakodira spletni promet in ga preusmerja preko tisočih različnih računalnikov širom sveta. To je podobno vožnji z gverilskim poveljnikom z zavezanimi očmi. TOR je zasnovan, da onemogoči možnost izsleditve lokacije strežnikov Silk Rooda ali pa dejanske osebe za vzdevkom Dread Pirate Roberts. "Najvišji uradniki raznih držav me lovijo," pravi Roberts. "Ne smem si privoščiti nobenega rizika."

Če je Roberts paranoičen, je to posledica tega, da ga zelo vplivni ljudje res iščejo in mu strežejo po prostosti. V zadnjih dve in pol letih je Silk Road zrasel v najbolj priljubljeno tržnico za heroin, metamfetamine, crack, kokain, LSD, extasy in zavirljivo število semen marihuane, ki zlahka zasenčijo vsak amsterdamski coffee shop. DEA (ameriška policija proti drogam) ne komentira in ne vodi presikav proti Silk Road-u, so pa podali izjavo, da vedo za stran in budno spremljajo digitalni napredek "podzemlja". Senator Chuck Schumer je zahteval zaprtje strani Silk Road in hkrati izjavil "to je najbolj drzen način preprodaje drog, kar sem ga kadarkoli videl."

Kdorkoli si lahko naloži in zažene TOR, izmenja nekaj dolarjev ali evrov za digitalni denar Bitcoin in se odpravi na Silk Road upovat droge, ki so vakuumsko zapakirane in diskretno poslone po pošti

preko poštnega sistema ZDA, tik pod nosom zveznih agencij. Po izračunih raziskovalca Nicholasa Christina, je Robertsova stran (podobna eBay-u) imela \$1,2 milijona prometa na mesec v prvi polovici 2012. Od tedaj je stran podvojila število objav proizvodov, in prihodki sedaj znašajo okoli \$30 - \$45 milijonov letno (po oceni Forbes-a)! Neka raziskava študenta visoke šole Trinity v Dublinu je dognala, da Silk Road dnevno obišče okoli 60.000 ljudi, povečini kupcev/prodajalcev droge in tudi drugih prepovedanih predmetov (cigarete, ponarejeni dokumenti, ...). Silk Road pobere 10% kupnine, ta % pa se pri višjih zneskih niža. Če upoštevamo, da se transakcije vršijo v Bitcoinih, katerih vrednost je v primerjavi z dolarjem poskočila za 200-kratnik od splavitve Silk Rooda v letu 2011, so Dread Pirate Roberts in možni ostali družabniki verjetno nakopili milijonske zasluzke.

Navkljub velikanski tarči nad njegovo glavo s strani DEA in vedno večih znakov, da zvezne službe preiskujejo tako imenovan "Dark Web" (za javnost "neobstoječ" del interneta), ki ga tvorijo Silk Road in ostale črne tržnice, je Roberts privolil na čisto prvi intervju s sledečim razlogom: Tako kot pri preprodaji mamil v realnem svetu, se je začela tudi tukaj bitka za "ozemlje". Pojavili so se tekmeči, kot recimo nova stran Atlantis z pravo tržno vrednostjo in dosti manj "fobičnim" direktorjem. "Do sedaj sem se trudil, da ostane Silk Road dokaj neznana večji javnosti... prepustil sem ljudem, da jo najdejo s pomočjo reklame od ust do ust," pravi Roberts. "Hkrati se je treba zavedat, da je Silk Road aktiven že kakšni dve leti in pol. Že marsikaj smo preživeli, pa tudi naši "sovražniki" vedo za nas."

Roberts ima tudi politično motivacijo: Vidi se ne samo kot razpečevalec droge za ulično prodajo, ampak tudi kot radikalni liberalni revolucionar, ki utrjuje anarhičen digitalni prostor izven dosega davkarije in sodstva države - kot Julian Assange na steroidih. "Ne moremo za večno ostati tiho.

Imamo pomembno sporočilo in svet je sedaj dovolj zrel, da jo sliši," pravi Roberts. "Kar počnemo, ni samo zavoljo mamil ali pa zaradi upora. Treba se je postaviti za svoje človekove pravice in proti uklonitvi, če nismo naredili nič narobe."

"Silk Road je sredstvo za posredovanje tega sporočila," mi piše od nekd iz zakodiranih prostranstev interneta. "Vse ostalo je postranskega pomena."

Medtem ko se Roberts predaja filozofiji, njegova konkurenca ne počiva. Na portalu YouTube se je 26.6. pojavila reklama za Atlantis, ki nam prikazuje zgodbo "Čarlija", prijetnega stripovskega hipsterja. Čarli se je zaradi službe pravkar preselil v novo mesto in nikjer ne najde marihuane (to nam sporočijo različna besedila v videotu on predvajanjem živahne glasbe). Vse se spremeni, ko odkrije virtualno črno tržnico Atlantisa, naroči nekaj trave in poleti v višave.

YouTube v naslednjih dneh takoj sname omenjen posnetek, vendar ga je videlo že skoraj 100.000 ljudi. Atlantis se je s tem oglasom direktno pomeril s Silk Road-om, kajti "okronali" so se kot "najboljši anonimni spletni črni trg za mamila na svetu".

Naslednji dan je "zaposleni" Atlantisa po imenu Heisenberg imel skupinski intervju z reporterji. Atlantis je opisal kot "Facebook v primerjavi z MySpace-om (Silk Road)". V komentarjih na priljubljeni novičarski strani Reddit (sedaj izbrisanih) je "Vladimir" ("šef" Atlantisa) naštel nekaj prednosti Atlantisa od Silk Road-a npr. manj nedosegljivosti in manjši % provizije pri plačilih. "Silk Road ima sicer več uporabnikov," je dejal "ampak mi imamo boljšo stran (če smo lahko odkriti)".

Bitka za spletno ozemlje se je začela.

Dread Pirate Roberts nam zlahka pove, kaj je aktivna sestavina Silk Road-a: kriptografska digitalna valuta, poznana kot Bitcoin. "Zaradi Bitcoina smo dobili bitko z državno vojno proti drogam", piše Roberts. Bitcoin, ki je prišel v širšo uporabo

"GOVORIMO O POTENCIALU ZA MOGOČEN PREMIK V STRUKTURI MOČI NA SVETU. DRŽAVNE USTANOVE SE BRIŠEJO IZ ENAČBE"

skoraj istočasno kot splavitve Silk Road-a, ni ravno finančna oaza anonimnosti, kot to nekateri radi verjamejo - transakcijam je možno slediti z uporabo enakih mehanizmov, ki preprečujejo prevaro in ponarejanje v sami skupnosti bitcoina. Vendar je v nasprotju z dolarjem, evrom ali yenom, integriteta bitcoinov v vrednosti skoraj \$1 bilijona, vzdrževana z razpršeno računalniško močjo tisočih uporabnikov, ki poganjajo software te valute in ne s strani katere določene banke ali države. To pomeni, da previdni uporabniki nikoli ne rabijo povezati njihovih spletnih računov z osebo v resničnem življenju. Rezultat te kombinacije omogoča globoko zakopan stranem, ki so zaščitene v anonimnem TOR omrežju, nudenje različnih storitev in dobrin - vse od cyber napadov, orožja in razstreliv, do ukradenih bančnih/kreditnih kartic.

"Operite" vaše bitcoine v eni izmed mnogih razpoložljivih "pralnic denarja" - Silk Road to izvede avtomatsko za vsako transakcijo na strani - tako postane sledenje kovančkom izjemno težko. Tudi FBI skrbi kompleksnost BitCoina in neobstoj nekega centralnega nadzornega sistema, težave imajo s sledenjem nelegalnim transakcijam. Rezultat je plačilno sredstvo, priročno kot PayPal in teoretično enakovredno anonimnosti fizičnega denarja.

"Govorimo o potencialu za mogočen premik v strukturi moči na svetu," piše Roberts. "Ljudje lahko sedaj nadzorujejo pretok in distribucijo informacij in denarne tokove. Državne ustanove se malo po malo brišejo iz enačbe in moč se vrača posameznikom."

Seveda Robertsove vrle besede o posameznikovih pravicah nudijo

prikladen izgovor za opravičilo njegove dobičkonosne trgovine s prodajo ilegalnih, nevarnih in zasvojujočih substanc. Na Silk Road-u je prepovedano prodajati samo tiste zadeve, ki so po Robertsovih besedah povezane z "žrtvami" - denimo otroško pornografijo, ukradene dobrine ali orožje. Stran je sicer orožje že imela v preizkusu in mogoče bo to ponovno uvedla/dovolila.

Če ne upoštevamo trnove etike bitcoinove underground ekonomije, pa lahko divje nihanje valute reši dokaj praktično težavo. Silk Road namreč omogoča vezavo BitCoinovih cen na dolar, tako da lahko tipičen gram heroína na strani stane okoli 200\$, ne glede na dejstvo ali so sami bitcoini vredni 50 centov/kos (davnega leta 2011) ali pa 266\$ na njihovem višku pred zlomom (april 2013) - danes je vrednost BitCoina okoli 100\$. Stran omogoča tudi varovanje denarja prodajalcev (pred nihanjem vrednosti bitcoina) medtem ko so njihove dobrine na poti do stranke.

"Bitcoin je storil veliko več kot samo odprl možnost online črnega trga," pravi Roberts. Povezalo je njega in Silk Road. Kot pravi on sam dejansko ni ustanovitelj Silk Road-a. Slavo ustanovitelja pripisuje drugemu, še bolj skrivnostnemu podjetniku, o katerem mi ni želel povedati ničesar in ki je najbrž uporabljal vzdevek "Dread Pirate Roberts" preden si ga je prilastil trenutni sogovornik. Zdajšnji Roberts je odkril stran malo po njeni splavitvi, zgodaj leta 2011. Takrat je odkril resno ranljivost v načinu, ki ga je stran uporabljala za hranjenje sklada Silk Road-a. Hrošč bi omogočal hekerju, da identificira strojno opremo strani in si prilastil vse bitcoine. Namesto, da bi tega hrošča izkoristil v svoj prid, je lastniku strani pomagal pri rešitvi težave ter si tako pridobil

**"GOVORIMO O POTENCIALU
ZA MOGOČEN PREMIK V
STRUKTURI MOČI NA SVETU.
DRŽAVNE USTANOVE SE
BRIŠEJO IZ ENAČBE"**

zapupanje in postal aktiven partner v podjetju. S časom je prejšnjega lastnika trenutni Roberts izplačal in prevzel celoten nadzor. "Dejstvo je, da je predaja bila ideja prejšnjega lastnika," pravi Roberts. "Bil pa je obilno izplačan."

Februarja, leta 2012, je se je na forumih Silk Rooda pojavilo sporočilo, da bo od takrat naprej znan administrator strani pod vzdevkom "Dread Pirate Roberts", kar je ime glavnega lika iz fantazijskega filma The Princess Bride - vzdevek, podedovan od starega gusarja. Kmalu se je "Roberts" močno vživel v njegovo osebnost... Pisal je vzvišene manifeste Silk Road-ovih liberalnih političnih idealov in ljubezenka pisma svojim zvestim uporabnikom ter prodajalcem; gostil je celo knjižni klub Dread Pirate Roberts, kjer je moderiral pogovore o avtorjih avstrijske šole proste tržne ekonomije. Komentatorji na strani opisujejo Roberts kot "heroja", "ustvarjalca zaposlitve", "naš osebni Che Guevara" in "ime, ki bo živelo večno, enakovredno največjim možem in ženam zgodovine, kot borec za pravico in svobodo".

Ko povprašam Roberts, kako bi opisal svojo vlogo pri Silk Road-u? Kot lastnik? Mi pove, da se smatra kot "center zaupanja" med prodajalci in kupci na strani, kar pa je dokaj težavno, saj obe strani želita ostati anonimni. Počasi je Silk Road dokazal svojim uporabnikom, da to ni neka potegavščina zlikovcev ali pa past državnih ustanov. Pametno je uporabila mehanizme, ki so popularizirala uveljavljena podjetja kot so eBay, o oceni prodajalcev in pridržanju plačila, dokler kupec ne prejme naročenega blaga.

"Sam Silk Road v resnici ne prodaja mamil. Prodaja zavarovanje in finančne usluge," pravi Nicolas Christin, profesor računalniškega inženiringa na Carnegie Mellon-u. "V resnici ni pomembno ali prodajate majice ali kokain. Poslovni model temelji na podajanju varnosti."

Večina milijonov prihodkov strani, se ponovno investira v Silk Road-ov cvetoč črni trg, pravi

Roberts in se hkrati elegantno izogne vprašanju o njegovem premoženju in življenjskem slogu. Pravi, da skrbno nadzoruje svoje izdatke, da ne bi nil preveč sumljiv, vendar je na forumu priznal, da občasno uživa v "radostih razvitega sveta".

"Kar se tiče moje denarne neto vrednosti, jo bodoča vrednost Silk Rooda kot organizacije popolnoma zasenči... Ne bi se pustil izplačati - razen če govorimo o 10 ali 11 mestni številki," piše malo v zanosu slave. "Počasi boste morali dodati Dread Pirate Roberts na vaš Forbes-ov seznam.

Brezčasno pravilo: kjer je ilegalni denar, sledi nasilje. Na digitalnem trgu je to nasilje digitalno, vendar je finančno gledano enako strašljivo kot požig tekmovalčevega skladišča.

Pozno aprila je bil Silk Road nedosegljiv za skoraj en teden, trpeč pod trajajnim masivnim cyber napadom, ki sicer ni uspel zrušiti pomembnih podatkov, je pa vseeno uspel spraviti strežnike na kolena. Ta napad, je po Robertsovih besedah, najmočnejši v zgodovini Silk Rooda, ki se je polastil prej neopaženih ranljivosti v omrežju Tor in vedno menjajujočih / prilagajajočih taktik v izogib obrambnih mehanizmov strani.

Sabotaža se je začela le nekaj tednov po splavitvi strani Atlantis. Komentatorji so na oddelku Reddita, namenjenemu Silk Road-u, so novačili prodajalce in kupce na Atlantisovo stran. Kar pa je pripeljalo do govoric, da bi lahko lastniki Atlantisa "ustvarili" napad.

"Same govori... nič več kot to," pravi Vladimir, predsednik Atlantisa, ko sem ga intervjujal v zaščiteni klepetalnici "Malo sumim, če je sploh bil izveden kakšen napad na Silk Road. Dosti bolj verjetno je, da so imeli težave z infrastrukturo."

Roberts ne želi komentirati o izvoru aprilskega napda. Le nekaj dni po Atlantisovi reklami, je Roberts le odvrnil. "Če vzameš od nekoga pogruntavščino, jo malenkost predelaš in potem vsem praviš da

si boljši, potem ne dobiš od mene čisto nič spoštovanja," je napisal. .

Medtem je tudi Silk Road posvojil nekaj marketinških taktik Atlantisa: nastala je javna spletna stran SilkRoadLink.com, ki služi kot smerokaz k pravi Silk Road strani in tako javnosti vsaj malenkost približat stran iz zakamufliranega Tor omrežja.

Če odmislimo tekmece, si je Roberts izbral dokaj tvegano obdobje za dvig profila javnosti, kajti policija hitro krči mrežo. Preprodajalci v Južni Carolini in Avstraliji so bili prijati potem, ko so bojda trgovali na Silk Roadu. Maja so lastnike bitcoinu podobnega sistema virtualne valute, Liberty Reserve po imenu, obtožili pomoči pri pranju denarja v vrednosti 6 milijonov dolarjev. Istega meseca je največja bitcoinova borza, Mt. Gox v Tokiju, najavila obvezo identifikacije. Verjetno pa je najnevarnejši podatek za Roberts, NSA (ameriška zvegna agencija za domovinsko varnost) podajanje informacij DEA-a (ameriška agencija za boj proti drogam) in ostalim policijskim agencijam.

Vse to da Robertsu dovolj vzrokov, da ne zaupa nobenim načinom komunikacije in plačil, ki bi ga vladne agencije lahko dešifrirale. Navkljub Robertovi previdnosti, ostaja vprašanje njegove osebne varnosti. Rast njegovega ilegalnega imperija ni zavrta, četudi mu z možno identifikacijo lahko grozi dosmrtna ječa. **PREVEDEL G.S. (VIR: ANDY GREENBERG, FORBES 14.8.2013**

DOBRODOŠEL, OLINGUITO!

Olinguito (*Bassaricyon neblina*) je prvi sesalec, ki je na novo odkrit na ameriškem kontinentu po 35 letih. Medvedku podobna žival je odkril Kristofer Helgen, ki je na podlagi desetletnega preučevanja muzejskih primerkov bitje iskal v meglenih gozdovih Ekvadorja. Po izgledu je olinguito podoben križancu med medvedkom in domačo mačko. Postal je zadnji dokumentiran član družine Procyonidae, kar pomeni, da je sorodnik rakuna. Njegov življenjski prostor so megleni gozdovi Kolumbije in Ekvadorja, po čemer je dobil tudi ime, saj neblina pomeni meglo, ki je značilna za gozdove, ki jih nekateri imenujejo tudi oblačni gozdovi. Gre za izjemno redek primer v 21. stoletju - odkritje nove živali - še posebej, ker gre za sesalca. To pomeni, da naš planet vendarle ni še popolnoma znan. Če lahko odkrijemo nove sesalce, potem je najbrž jasno, da obstaja še veliko številko žuželk ali morskih bitij, ki jih še nikdar nismo ugledali. Dokumentiranje živalskih (in rastlinskih) vrst prispeva k razumevanju polnosti in diverzitete življenja na Zemlji. Zelo zanimivo je, da je olinguito v preteklosti bil razstavljen po muzejih, njegova identiteta pa je bila napačno pripisana - menili so da gre za že znano žival - olinga. Podrobna raziskava je nato pokazala, da okostje takrat še neznanega živali ni enako, obenem pa sta lobanja in zobje veliko manjši. Daljši in bolj gost kožuh je namigoval na visoko ležeči habitat, kar je prav tako netipično za olinge. Znanstveniki so se tako spraševali ali je neznanega medvedka še moč posikati v divjini ali pa gre za nekdanjo živečo vrsto. Sreča se je nasmehnila Miguelu Pintu, zoologu iz Ekvadorja, ki je žival uspel posneti na kamero. Olinguita so nato našli na zahodnih pobočjih Andov. Sedaj je znano, da je žival aktivna večinoma ponoči, da se večinoma prehranjuje s sadjem in žužki, le redko zapusti drevesa in lahko ima enega potomca naenkrat. Znanstveniki so ugotovili tudi, da je okoli 42% naravnega habitata olinguita v preteklosti bilo spremenjenega v urbana področja in kmetijske površine. Upamo lahko, da bo olinguito postal ambasador teh občutljivih in z živalskimi vrstami bogatih gozdov.

MELODIJA SVINCENIH SRC

V pričakovanju prezbranih idej judi, pesmi, minulega stoletja, brez sprememb čakajo znova in znova, vedno bol globoko na dno brezsilnega rova, nevede pa šepetajo v strahu pred zunanostjo, spet bo isto kakor zdaj, še vedno pa igrajo, se z masko iz laži, iz dneva v dan prikrita svoboda le blede.

Poglej, mudi se cestam skozi čas nazaj negre korak, ne smeh, začarani ljubezni obrni svoje lice počakaj, ostani, zamudila bova ptice, preplašene oči kričijo, solze, v mislih je ujet zaklad, a tone, z težo tisočih svinčenih src, le iskrena melodija ne pušča rane, ne ubija.

ZIBELKA MODROSTI

V zibelki časa prebudila se je modrost, ni bilo dolgo ko so jo zamenjali za norost, srca so se strla pod sovraštvom ljudi, hoteli so več, denarja, moči.

Pod prastarim drevescem se starec zbudi, pod nebom vso breme človeštva trpi, nevede ga čaka izgnanstvo, za zmerom potlačili so njegovo poslanstvo.

Stari modrec ne razume sveta pred seboj, poda se na konec poti, iz lica teče mu znoj, zdaj čaka pod goro, v mesec strmi, razuma, ljubezni si srčno želi.

PESMI ŽIGE VALHA

CVET NARAVE

Predrami urno lep se cvet, v jutranjo zarjo tiho vpet. Srka svežo hladno roso, čaka nežno nogo bosu.

Zbudi mu up na svetel dan, kjer sonce vzide brž na plan, milo boža ga svež zrak, še zvezdam sij pomaha v znak.

Boža zala vila jaso, ob mogočnem gozdnem pasu, po njej veter tiho poje... V naravi pustil sem srce svoje...

VRANA

V hladu se ziba pojava neznanca, dobila je mračno podobo duha, ko ogenj ugasne in noč tu zavladava, se ptica v plamenu v srce igra, ovita v čar lepote in greha, skozi samoto zbledelo v noč odleti.

Večna je senca v blodnjaku strahu, kjer zima zavladava preko planjav, pod zibelko sonca pa ptica leži, zavedno v spancu preganja ljudi, nebeškega cvetja si smrtnik želi, in duša zgubljena že krila dobi.

SIVA SIROTA

Žalostna se kaže slika njena, visi v veži pod ognjiščem, brezupen strah pred temo črno, vzel še njeno je roko.

Joče deklica brezverno, več ne iskri se sreča njena, prepad pokaže ji zlo dušo, leži pod težko smrtno rušo.

V krsto plitko leže truplo, za vse čase mrtva spi, jo vihar brezčuten srka vase, na grobu roža v spomin ji zrasede.

Pred grobom mož se siv prikaže, pogled zazre se mu v sveče, tukaj za večno bom živel, za njo v peklu bi trpel.

Na poti v vetru šine misel, pod vrbo sreča deklico, duh njen mu pot v nebo zapre, srce v mukah zanj umre.

Za vekomaj sirota siva, vedno tukaj bom s teboj, če čas prestreže mi pogled, v greh in smrt grem z tabo vred.

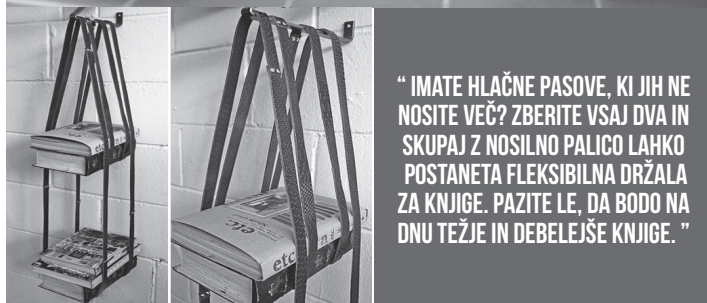
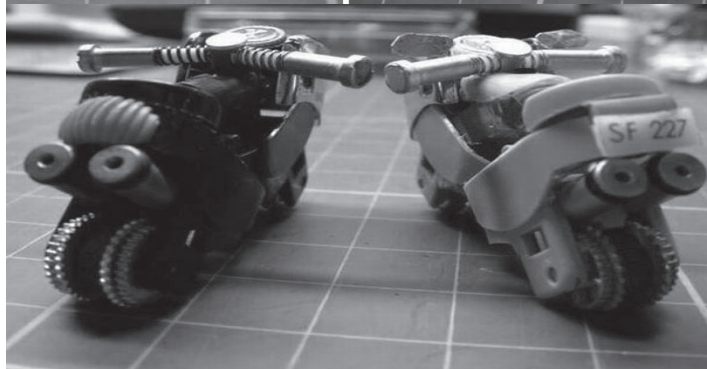
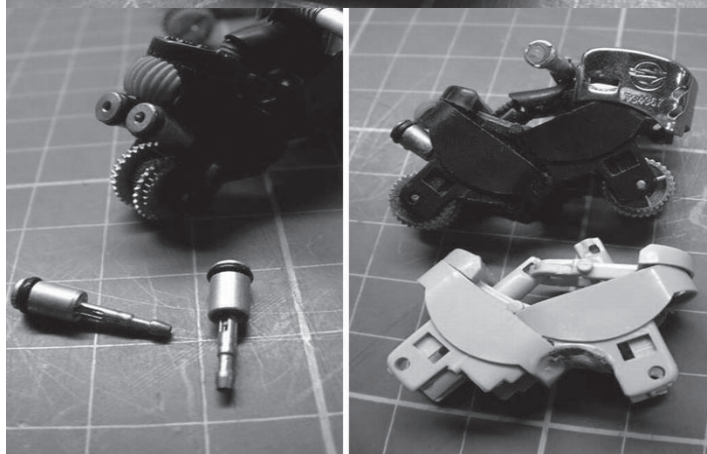
DO IT YOURSELF!

DIY oziroma "Do It Yourself" (ang. naredi sam) pomeni grajenje, popraviljanje ali spreminjanje nečesa brez pomoči strokovnjaka. Gre za kreativno, rekreativno dejavnost, ki velikokrat pomeni tudi odmik od potrošniške družbe. Zadnja leta prakse ne sprejemajo le alternativci in domači mojstri, pač pa so DIY prakse zasule družabna omrežja in nekatere portale (npr. Pinterest), kjer so doma narejeni izdelki predstavljeni kot nosilci vrednot kot so lepota, toplina in ljubezen. Ne samo, da s preoblikovanjem stvari poskrbimo, da je na planetu nekoliko manj nesnage in da v denarnici ostane kak evro več - z izdelovanjem novih stvari pridobivamo nove spretnosti in spodbujamo lastno ustvarjalnost. Ponovno predstavljamo nekaj zanimivih projektov za inspiracijo!

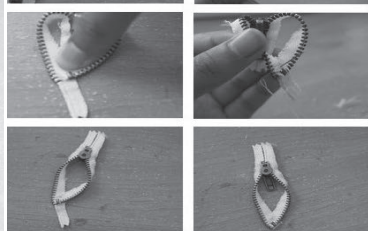
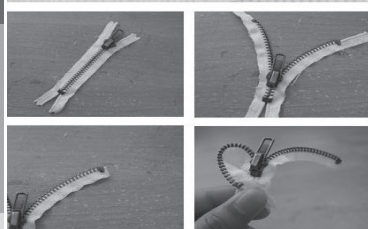
"ODLIČEN PRIMER PREOBLIKOVANJA LESENIH PALET."

"IMETNIKI PRAZNIH VŽIGALNIKOV IN LJUBITELJI MOTORJEV? IMAMO IZZIV ZA VAS. KOT DOKAZUJEJO FOTOGRAFIJE NA DESNI, JE Z NEKAJ POTRPLJENJA IZ DVEH VŽIGALNIKOV MOGOČE USTVARITI MOTOR. DOBER PROJEKT ZA URE TEHNIKE, IZVIRNO DARILO ZA MLAJŠE BRATCE ALI NEČAKE TER ODLIČEN UBIJALEC DOLGČASA"

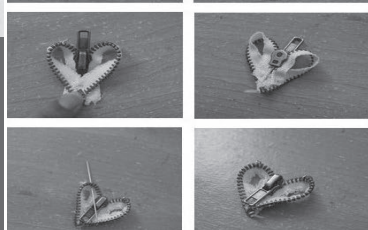

"IMATE HLAČNE PASOVE, KI JIH NE NOSITE VEČ? ZBERITE VSAJ DVA IN SKUPAJ Z NOSILNO PALICO LAHKO POSTANETA FLEKSIBILNA DRŽALA ZA KNJIGE. PAZITE LE, DA BODO NA DNU TEŽJE IN DEBELEJŠE KNJIGE."

"PIZ OKVARJENA ALI STARE ZADRGE LAHKO Z NEKAJ SPRETNOSTMI ŠIVANJA USTVARITE ZANIMIVO VERIŽICO."

"ZA URO, KI BO POLEG ČASA KAZALA ŠE NA VAŠE ŽIVLJENJSKE TRENUTKE, POTREBUJETE OKVIRJE ZA SLIKE, FOTOGRAFIJE IN PA MEHANIZEM S KAZALCEMA (MORDA OD KAKŠNE STAREJŠE URE) ENOSTAVEN PROJEKT, KI VAS LAHKO OPOMINJA TUDI NA TO, DA JE ČAS, DA KOGA OBIŠČETE. OBENEM TUDI DOBRA IDEJA ZA DARILO!"

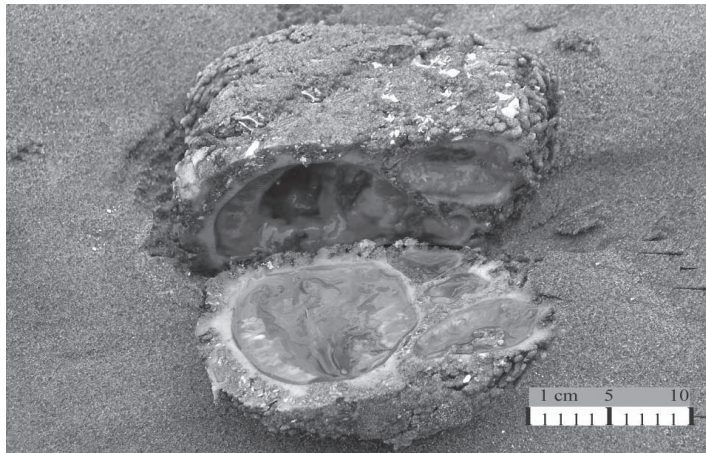
ROB ZOMBIE NE MARA HRUPA

Rob Zombie (med drugim znan kot pevec v heavymetal bandu White Zombie) je bil prvi, ki se je pritožil nad hrupom skate parka v bližini njegovega doma. Vložil je uradno pritožbo, kjer občino poziva k boljši rešitvi, saj je hrup neznosen za bivanje. Hmm.

NAJSTAREJŠI ČLOVEK

Če Bolivjski cerkveni dokumenti kaj veljajo, potem ima Bolivija najstarejšega živečega Zemljana. Nedavno je dopolnil 123 let. Ime mu je Camelo Flores Laura. Camelo živi v izolirani vasi ob jezeru Titikaka na nadmorski višini 4000 metrov. Je nepismen, ne govori Špansko in nima zob. Očal ne potrebuje, hodi brez palice. Vse življenje je žvečil liste koke, kako dolgo je to pa tudi sam ni več prepričan. "Gotovo sem star več kot sto let, koliko točno pa ne vem." Boril se je leta 1933 v vojni proti Paragvaju, a se tudi tega že bolj slabo spominja. Uradni dokument priča, da je rojen 16. julija 1890. Problem pri overitvi njegovega rekorda je v tem, da uradni rojstni dokumenti v Boliviji niso obstajali do leta 1940. Pred tem so rojstva zabeležena samo ob krstu, ki pa je veljaven dokument. In kaj je njegov recept? Bojda veliko hodi in je v glavnem ječmen in krompir ter fižolo, ter skoraj nikoli mesa. Voda, ki jo pije izvira iz ledenika. Nikoli ni potoval dlje kot 80 km v stran (v la Paz), nikoli tudi ni bil resno bolan. Na stara leta zelo pogreša svojo ženo, ki je umrla pred desetletji. Od njegovih treh otrok je živ samo še najmlajši, ki šteje 67 let.

ŽIV "KAMEN"

Na fotografiji je morsko bitje, ki izgleda kot kamen z drobovjem. To pa še ni najbolj čudno. Bitje je res imobilno kot kamen, prehranjuje se s sesanjem vode in filtracijo mikroorganizmov, rdeč izcedek, ki izgleda kot kri pa je redok mineral - vanadij (zaradi tega nekaterij bitje imenujejo tudi menstrualni kamen). Še vedno ni dovolj čudno? Bitje se rodi moškega spola, postane hermafrodit ob puberteti, ko v vodo odlaga jajčeca in za njimi pošilja spermije v upanju, da se bodo združili in ustvarili nove "kamenkote". Kamenkoti je seveda naše ime za stvar, uradno ime (za ambiciozneže) je *Pyura chilensis*. Lokalci jo/ga jedo surovega ali kuhanega, okus pa je opisan kot grenak, in žajfast s priokusom joda. No, nekaj takega se verjetno od mesenega kamna tako ali tako pričakuje.

KRIMINALIZACIJA ORODJA

Pozabite na kontrolo orožja! V Kaliforniji, natančneje v Oaklandu, so se sedaj spravili na vsa orodja, ki lahko vodijo v vandalizem. Na primer: frače, kladiva, ščite in sumljive palice ter kole. Oaklandske oblasti tako razmišljajo o kriminalizaciji posedovanja vsakdanjih predmetov tudi takih, ki so za določene profesije ključno orodje (denimo izvijač). Zakon bo veljal le za primere, ko bo šlo za posedovanje teh predmetov ob nevarnosti protesta, protesta v teku ali suma na kriminalno dejanje. Na seznam so uvrstili tudi stojala (t.i. tripode), ki jih fotografi redno uporabljajo. Oakland, pozabili ste na vžigalice! Blame the tools not the fools.

DRIVE-IN SEKS

Izgledajo kot zavetja za pohodnike v naravnih parkih, vendar lesene kolibe na fotografiji niso tako nedolžne. Gre za Žvicarsko iznajdbo, ki zagotavlja diskretno lokacijo za moške, kjer lahko imajo seks s prostitutkami. Drive in sex-boxes, kot se uradno imenujejo, so za javnost odprtli 26. avgusta v Zurichu kot ukrep, ki naj bi prispeval k varnejšemu seksu. Ko si stranka zbere eno izmed 40 prostitutk se namreč zapelje v kolibo, izpogaja ceno, obrkožajoči plakati pa mu pri tem svetujejo uporabo kondoma in svarijo pred spolnimi okužbami. Pri tem imajo prostitutke same možnost določiti ceno in niso pod tiranijo avodnikov. Projekt, ki je vreden 1,6 milijona evrov so odobrili volivci lansko leto na referendumu. Medtem ko je prostitucija v Švici zlegalizirana, prodajalci ljubezni državi dolgujejo 4 evre davka za vsako noč dela.

BAYER ŠIRIL VIRUS HIV

Vsi poznamo Bayer, še bolj pa njihov produkt aspirin - ki je gospodinjiski termin. Bayer izdeluje tudi številna druga zdravila - med drugim Factor 8.

Leta 1984 so ugotovili, da številne tablete vsebujejo virus HIV. Faktor 8 je bil predpisan otrokom s hemofilijo. Namesto, da bi "zdravilo" popolnoma umaknili po tem, ko so ga prepovedali v Evropi in ZDA, je Bayer okuženo zdravilo prodal v Argentino, Indonezijo na Japonsko in v Singapur. NY Times poroča, da so s prodajo zaslužili več kot štiri milijone dolarjev, pri tem pa okužili in pobili več tisoč ljudi. Proti Bayeru ni trenutno nobene hujše obtožbe, za svoje dejanje, kjer je lastno napako spremenil v profit niso odgovarjali. Morda zadeva niti ni tako presenetljiva - med leti 1920 in 1940 je bilo podjetje Bayer del podjetja IG Farben, ki je pod vodstvom zdravnika Mengeleja, izvajal o medicinske poskuse na ljudeh pripetih v Auschwitzu.

BIO-RAZGRADLJIVI FILTRI S SEMENI

Zahvaljujoč podjetju Grenbutts lahko v začetku leta 2014 pričakujemo cigarete z biorazgradljivim filtrom. Izdelani so iz lana, konoplje in vate, na voljo pa bodo tako v cigaretah kot posebej - za zvijanje tobaka. V prihodnje nameravajo filtre dopolniti z različnimi semeni - trav, rož in ostalih rastlin, kar pomeni, da odmetavanje ogorkov ne bo več smetenje.

“MESENI” HAMBURGERJI

Študija prehranjevalnih verig z t.i. junk foodom je pokazala, da je kompozicija večine hamburgerjev vse prej kot mesena. V študijo Laurel (izvedena v Ohiju) je bilo vključenih 8 različnih znamk (med njimi tudi McDonalds in Burker King), rezultati pa so sledeči. Glavna sestavina hamburgerja je voda, povprečno gre za 49%. Mesa je povprečno za 11%, najnižji izmerjen odstotek pa je zgolj 2.1%. Dejanska vrednost hamburgerja je tako 0,16 centa. Preostanek vsebin zapolnijo drobovje, zdrobljene kosti, razna tkiva (različnih živali); dva testirana hamburgerja sta vsebovala celo bakterije sarkocistis, z drugimi besedami ciste. Na splošno je bilo ugotovljeno, da je mleto in predelano meso (klobase), ena najbolj umazanih živil, saj vanj vmešajo pravzaprav vse odpadne dele mesne industrije. Pa dober tek!

TAKSONOMI IN SMISEL ZA HUMOR

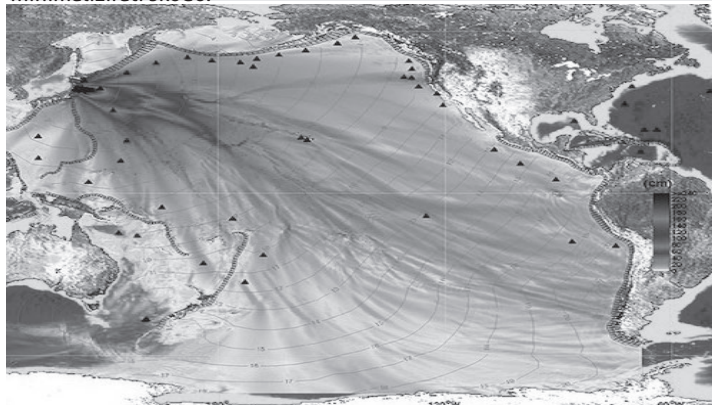
Taksonomija je lahko tudi zabavna. Posebej ko moraš poimenovati novih 65 vrst živali. Tako lahko sklepamo iz nekaterih imen, posebej žužkov - obstaja denimo hrošč Darth Vader. Deskriptivna imena so izčrpana, zato se biologi zatekajo v popkulturo. Vsa bitja imajo latinska imena, pri zadnjem opisnem imenu pa si očitno vse bolj dajejo duška - poznamo recimo gobo Spuzvo kvadratnika, muha z zlato ritjo je dobila ime *Scaptia Plinthina Beyoncea* itd. Pa bitje na sliki? Schwarzenegger, seveda (zaradi "mišic" na srednjih nogah) National geographic redno organizira tudi nagradne igre poimenovanja živalskih vrst. Nazadnje so iskali ime za ribo - in zmagovalec je prejel potovanje na Galapaške otoke!

ŠPANSKI PRIVATIZIRAJO SONCE

Če vas v Španiji dobijo da zbirate fotone sončne energije za lastno rabo vas to lahko krepko udari po žepu. Energetska neodvisnost je prepovedana (oz. je zelo draga), sonce pa je na voljo le za nekaj privilegiranih podjetij - po zakonu od leta 2010 naprej. Španska fotovoltaična unija (UNEF) združuje 300 podjetij, ki predstavljajo 85% industrije in skrbijo, da je lastno izkorišanje sončnega obsevanja dražje kot kopovanje "njihove" energije.

JAPONCI PRIZNALI EKOLOŠKO KATASTROFO

Japonci so priznali, da po cunamiju v Fukushimi v morje že dve leti izteka kontaminirana radioaktivna voda, ki zastruplja ocean in je že dosegla tudi oddajena otočja. Vodja regulacije nuklearke, Shunichi Tanaka, je za medije povedal, da ne znajo locirati izvora puščanje, niti ga ne znajo ustaviti. V vodo se tako stekajo radioaktivni cesij in strontij, ki sta med drugim povzročitelja raka. Do sedaj so puščanje zanimali, kljub meritvam, ki že dalj časa opozarjajo na nevarnosti. Upamo, da jih je priznanje olajšalo in da bodo sedaj strokovnjaki drugih držav motivirani, da jim pomagajo minimalizirati škodo.

TEMATSKA KONFERENCA EKSORCISTOV

Poljaki menijo, da je mladina ogrožena s strani demonskih subliminalnih sporočil, ki se skrivajo v pop kulturi. Na programu pet-dnevne konference na Poljskem tako najdemo teme kot so: skrita sporočila pevke, ki se drzne imenovati Madonna, popularnost tatujev in piercingov in skrite grožnje Satana v horoskopu. Na konferenci, ki bo potekala na dvorcu Jasna Gora pričakujejo okoli 300 eksorcistov. Na konferenci bodo ob nevarnostih poskrbeli tudi za podrobna navodila, kako izgubljene duše odrešiti in očistiti demonov.

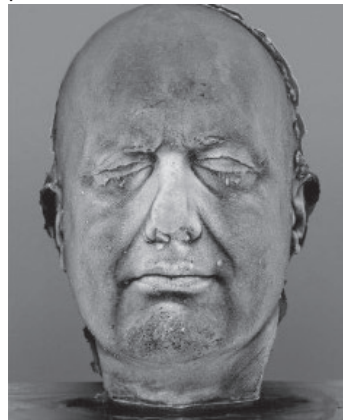
V GUANTANAMU BEREJO...

Do nedavnega je najbolj brana knjiga v Guantanamo bil Koran, sedaj pa na vrhu lestvice kraljuje erotična trilogija Petdeset otenkov sive, poroča Reuters. Zanimanje so bojda sprožili politični zaporniki, sedaj pa se je knjiga kot virus razširila med ostale priprte. Kot da ne bi bili že dovolj mučeni, kot da Guantanamo že sam po sebi ne bi bil dovolj plitek...

OPERACIJE DLANI

Najpopularnejše plastične opeacije trenutno na Japonskem so operacije dlani! Razlog za opeacijo je vera v zapis usode na dlanih in posledično spreminjanje poteka življenja. Japonci se tako odločajo za podaljšanje črte za srečo, zakon in zdravje. Operacije stanejo okoli tisoč evrov in so izvedene z električnimi skalpelom.

TRANSPLANTACIJA GLAVE JE REALNOST

Članek Telegrapha navaja, da je dr. Sergio Canavero pripravljen na "frankenštajnsko" opravilo, ki ga je večkrat preizkusil na živalih, namreč presaditev človekove glave (na živalih je doslej preizkušal živalske glave, se razume). Do sedaj so se kirurgi precej ubadali s tem kako ponovno priključiti hrbtenjačo, sedaj pa naj bi bilo to možno brez hromitev oz. paralize. Vsi znansvetniki pa ne delijo Canaverovega navdušenja. Prof. Anthony Warrens in Britanske transplantološke organizacije meni, da je tako dejanje bizarno, četudi poraja zanimive koncepte - npr. o duši posameznika. Kljub temu bi mnogi posamezniki izjemno pridobili na kakovosti življenja, če bi njihove glave na bolnih ali paraliziranih telesih presadili na zdravo telo. Canavero prav to navaja kot razlog za njegovo pospešeno zbiranje financ za izvedbo projekta. Prevladujoče mnenje strokovnjakov pa je, da gre za tabu temo, ki potrebuje še nekaj premisleka.

GLASBENE NOVIČKE

ČLOVEKOLJUBNI MATT SORUM

Glasbenik in človekoljub Matt Sorum (GUNS N' ROSES, VELVET REVOLVER) in rock zvezda južne Azije ter filantrop Shehzad Roy sta združila moči in organizirala humanitarni dogodek namenjen izboljšanju kvalitete izobrazbe na nezasebnih šolah in financiranju umetnosti na šolah, ki si to le stežka privoščijo. »The Peace Through Music Gala« je zajemal dražbo na kateri so se ponujali predmeti, ki so jih podarile slavne osebnosti in rdečo preprogo na kateri so se pojavili znani glasbeniki (Slash, Macy Gray), igralce (Jane Lynch, Danny Masterson) in drugi gostje.

DESETI ALBUM PEARL JAM

Deseti studijski album grunge - rockovske skupine Pearl Jam, Lightning Bolt, bo izdan 15. oktobra. Skupina je po dolgem času izdala tudi videospot za singel "Mind Your Manners", poltično obarvan komad z nekoliko punk rockovske ostrine. Album je pod okrilje vzel producent Brendan O'Brien, ki je njihov stari znanec - obenem pa je sodeloval z Bruceom Springsteenom in skupino Audioslave. Pričakujemo lahko spet malo trše Pearl Jam. Sledi dvo-stopenjska turneja po ZDA, šušlja pa se tudi o evropski turneji prihodnje leto.

THE WHO BODO PONOVO IZDALI ROCK OPERO TOMMY

Na novo zmiksani album rock opere Tommy bo na prodajnih policah od 11. novembra. Na voljo bosta ediciji Deluxe in Super Deluxe. Različica Super Deluxe bo vsebovala štiri diske - originalni album - na novo sproduciran (remastered), dvajset še neobjavljenih demo posnetkov iz arhiva Pete-a Townshenda in Blu-Ray miks albuma v surround zvoku. Za dobro mero so navrgli še bootleg album doslej neobjavljenih pesmi iz raznih koncertov leta 1969. Set bo osemdeset stranska knjiga z redkimi fotografijami in memorabilijo. Deluxe verzija bo vsebovala na novo sproduciran album in bootleg.

ALICE COOPER SPODBUJA OBUPANE KITARISTE

Oče »Shock Rock-a« Alice Cooper je ustanovil spletno skupnost »Quitters Anonymous« za tiste, ki so »poskusili in odnehali« igrati kitaro. 80% ljudi, ki je začelo igrati kitaro je obupalo v roku 90ih dni. Alice in program za učenje kitare Fretlight iščeta načine, kako spreobrniti ta trend in vsakemu omogočiti, da se nauči kako igrati kitaro ne glede na to ali so v preteklosti že poskusili in odnehali.

ALTER BRIDGE Z NOVIM ALBUMOM

Alter Bridge bodo 30. septembra izdali nov album z naslovom » Fortress«. Myles pravi, da so tokrat ubrali nov pristop k pisanju in snemanju albuma, Tremonti pa dodaja, da je kvartet po najboljših močeh posnel čimbolj nedopredljiv album. Prvi singel nove plate z naslovom »Addicted To Pain« pa je že zunaj.

RADIOHEAD DEMO KASETA ZA 2000€

Izjemno redka demo kasetna iz (leta 1989) skupine Radiohead iz časov, ko se se imenovali še "On a Friday", je dosegla 2000 angleških funtov na dražbi. Kasetna vsebuje devet pesmi, ki se nikoli niso pojavile na katerem od njihovih studijskih albumov: Fragile Friend', 'Girl (In The Purple Dress)', 'Everybody Knows', 'Mountains (On The Move)', 'Lemming Trail' in 'Lock The Door'. Kaseto je na dražbo ponudil njihov star šolski prijatelj.

BLACK SABBATH NA DVDJU

Black Sabbath bodo 26. novembra izdali nov live DVD z naslovom "Gathered In Their Masses." DVD prikazuje koncertne posnetke iz Melbourn, iz reunion turneje "13". Sabbathi so tudi sicer aktivni, saj bodo 4. oktobra pričeli z turnejo po Južni Ameriki.

ANTHRAX PONOVO SNEMAJO

Anthrax so uradni pričeli s pisanjem novih skladb za album, ki bi naj izšel v letu 2014. Kitarist Scott Ian je na Tweeterju začel o obisku Benante-a in Bello-a, da bodo začeli z novim albumom. Benante se je ostalim članom pridružil šele 13. septembra, saj je okreval po operaciji zaradi sindroma zapestnega kanala.

NOV ALBUM QUEENOV?

Pojavili so se novi posnetki vokalov Freddieja Mercuryja. Kitarist Brian May je novico objavil na dogodku z naslovom "Freddie For A Day":

"Mislili smo, da smo izčrpali vse kar smo imeli, ampak od takrat se je pojavila kopica stvari iz različnih virov, obenem pa smo našli posnetke na katere smo čisto pozabili - npr. sodelovanje Freddieja z Michaelom Jacksonom. Ravno pred dnevi sem pomislil, da bi se morda lahko osredotočili na te koščke in celo razmišljali o albumu." Kot vemo so Queens nazadnje izdali album s pomočjo že posnetih vokalov leta 1995 - Made in Heaven.

DOKUMENTAREC O JIMIJU HENDRIXU

Obeta se nov dokumentarec o glasbi in življenju legendarnega Jimija Hendrixa: Jimi Hendrix - Hear My Train Coming. Razkril bo doslej še nevidene posnetke koncertov ter videoposnetke iz zasebnega življenja, ki jih je posnel Jimi sam in pa njegov bobnar Mitch Mitchell. Dokumentarec je režiral Bob Smeaton, ki je režiral že dva filma o Jimiju. Film bo izšel na DVDju in BluRayu četrtega novembra.

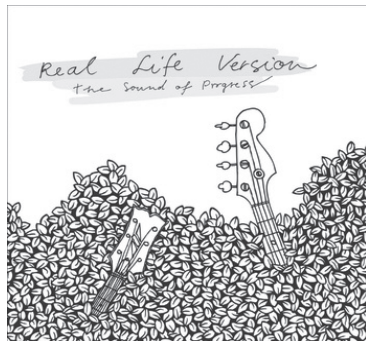

MEGADETH NAJCISTEJSI

Bobnar skupine Megadeth je ekipi »Digital Tour Bus« razkazal avtobus s katerim se odpravijo na turneje in izjavil, da so Megadeth verjetno najčistejša glasbena skupina v zgodovini Heavy Metal-a. Dodaja: »Smo skrben bend. Ne naredimo velikega nereda. Če imaš šest ljudi v svoji spalnici in naredijo velik nered bi se čez čas nakopilo in smrdelo kar ne bi bilo ravno kul...«

PUNK ROCK SCENA

REAL LIFE VERSION - THE SOUND OF PROGRESS

Real Life Version s ponosom najavljajo, da bo njihov novi album izšel za nemško d.i.y. založbo Fond Of Life Records. Pri njih najdemo tudi zdaj že pokojne In-Sane, kot tudi Mute, Antillectual, Aspai, This is a Standoff, High Five Drive... Album bo distribuiran v Avstriji, Nemčiji, Švici, Japonski, Veliki Britaniji in bo na voljo tudi kot digitalni download na Bandcampu in iTunes. Uradna izdaja te druge izdaje benda bo potekala v domači Ajdovščini in sicer 20. septembra v Baru Hiša Mladih v Ajdovščini RLV so postali tudi člani založbe Giljotina.

WHITE STAIN IN GUŽVA U BAJT V TUJINI

Punk rock trio iz Ljubljane White Stain se odpravlja na turnejo. Na svoji poti bodo obiskali Avstrijo, Češko, Slovaško, Poljsko in Madžarsko, skupno pa bodo odigrali kar 11. koncertov. Turneja bo potekala od 18. do 28. septembra. Tudi street punkerji Gužva u Bajt – G.u.b. se je potikala na nastopih v tujini. 12. septembra so nastopili v Novem Sadu, dan kasneje pa še v Beogradu. Napovedujejo pa še nastop v Gradcu 21. septembra, 5. oktobra pa se bodo pojavili v klubu K.u.r.c. v Pekarni.

MAY, MENTAL STRIKE IN WARFARE OBJAVILI NOVE PESMI

May, melodična hardcore punk (lahko tudi skate punk) skupina iz Kostanjevice na Krki, je na svojem Youtube profilu objavila pesmi, ki naj bi sestavljale prvenec. Še ena domača skupina Mental Strike pa je prejšnji mesec v studiu posnela svoj prvi komad Untitled. Omenjena pesem se bo znašla tudi na kompilaciji, ki jo bodo izdali skupaj s kranjskimi vrstniki skate punka The Mor(r)ons. Lahko jo že slišite na Youtubeu. Tudi anarho punk/hc zasedba Warfare je na cd-ju objavila pesmi, ki so jih posneli v živo na marčevskem koncertu v goriški Mostovni.

IZDAJA V POKLON SKUPINI THE CLASH

10. septembra je založba Sony Legacy izdala Sound System, 12 cd-jev veliko zbirko/retrospektivo otočanskih The Clash. Stvar bo pakirana v škatlo podobno kamufiranemu boom boxu oz. kasetarju. Sound System bo vseboval remasteriziranih šest The Clash albumov, razen Cut The Crap. Zraven bodo trije CD-ji demotov, singlov, ki niso izšli na nobenem albumu in b-sajdov, poleg tega pa še DVD z video posnetki.

DADS S SVEŽO DOZO NOJZA

Floridski indie noise punkerji Dads so izdali novi 7 inčr Invisible Blouse za Wharf Cat Records. No v bistvu gre za reissue. Posneto v živo v 'maminu garaži' brez občinstva. Naročite ga lahko na Insoundu, zraven prejmete tudi instanten download. No, če nimate denarja lahko singel dolpretočite zastonj v Insoundovi sekciji free mp3. Skupina večše in srfa med retardiranostjo in genialnostjo, zato le v posluh.

PRIMITIVE HEARTS - HIGH AND TIGHT

Svoj novi album je izdala tudi Oaklandska (CA) pop punk zasedba Primitive Hearts. Album je izšel za založbo FDH. Trojica dela glasbo kakšnih pop Ramonesov, ki je bila popularna predvsem na založbi Lookout!. Na albumu High And Tight se najde 12 komadov in 25 minut catchy muzike. Na založbi najdemo poleg Primitive Hearts še bende kot so Strange Attractor, Poppets in npr. The Kidnappers.

FIRE SPIT S KOMPILACIJO PLJUNKOV

Fire Spit, Dolenje topliška postava je prejšnji mesec izdala kompilacijo Pljunkov. Na tej plošči se nahaja 10 demo posnetkov, zapelje pa vas v vode crossover thrash metala in punka. Kot sami pravijo so se njihovi komadi zaradi gneva do mizantropičnosti, apatičnosti in splošne vseenosti moderne družbe hitro vrstili, hkrati pa ohranili nek delež ciničnosti in humorja. Kompilacija je bila izdana kot d.i.y. produkt, na njihovi bandcamp strani pa je možno prisluhniti vsem komadom.

DREK U PEST DVIGUJEJO PESTI

Nov album imajo tudi Drek U Pest. Ta kranjska zasedba deluje od leta 2004, za sabo pa imajo zdaj 3. albume. Zadnji album, ki so ga poimenovali Dvigni Svojo Pest, je torej uradno izšel 6. septembra. Izdaja albuma je bila, kakor se za punk bend spodobi, podprta s koncertom, na katerem je bilo moč dobiti tudi sveži cd. Pred njimi so v domačem Trainstation squatu nastopili še lokalni hardkoraši Najbolši. D.U. P. nam še sporočajo: "Vprašite se, če imate čisto vest, mi jo mamo, mi smo Drek u Pest."

PIXIES NAZAJ NA ODRE

PIXIES se vračajo. In to z novim EP-jem. EP-1 je njihova prva zbirka originalnega avtorskega materiala po skoraj 20 letih tišine. EP s štirimi komadi je že na voljo na njihovi internetni strani. Seveda za solde. EP je na voljo digitalno in kot 10 inčni limited edition vinilni obliki. V tem paketu je bil spavljen tudi video za komad Indie Cindy in je na ogled na Youtubeu.

FURGUSON - THE LEAP YEAR

Barcelonski Furguson so izdali nov album The Leap Year za založbo La Castanya. Furguson so indie rokerji, ki so na svoji poti do punk ekstaze srečali nojz in elektroniko. The Leap Year je njihov drugi album. Sčekirate jih lahko na Insoundu. Pet članski kolektiv si deli založbo z indie pankerji kot so Ted Leo And The Pharmacists. Prvi album so za isto založbo izdali leta 2011, imenoval pa se je La Mort del Bonminyó.

HUNX AND HIS PUNX ALI KAKO ŽENSKO GROBO DRŽIJO INSTRUMENTE

Hunx And His Punx so izdali nov album. Naslovili so ga Street Punk, izdali pa so za Hardly Art, kjer med drugim najdemo The Moondoggies, Jacuzzi Boys in npr. Lost Animal. Album je vsekakor našpičen. Dobi se ga na vinilu in cd-ju, cena pa se vrti tam okoli med 10 do 13 dolarjev. Ta ženski hiter odgovor na Ramonse iz San Francisca je album posnel v samo v nekaj dneh, trdno delo in te fore.

NO AGE IZDALI ALBUM PRI SUB POP

Los Angeleski No Age, ustanovljeni leta 2005, so izdali nov LP. Pesmi na albumu izdanem pri kulturni založbi Sub Pop so politične, prepričljivo koreninijo v alternativnem rocku, grungu in indie punku. Ne pravi band, v bistvu samo dvojica dela muziko, kjer se prepletajo vloge bobnov, kitare in dveh vokalov. Duo je do sedaj izdal sicer tri albume, pet limited vinilnih izdaj pri različnih underground DIY indie založbah.

NOVICE STA ZBRALA MATEJ URBANČ IN MATEJ VELKAVRH - SPRP - SLO. PUNK ROCK PORTAL

KONCERTI DOGODKI PRIREDITVE FESTIVALI

LOKALNO

19.9. @ GUSTAF, PEKARNA MILLION BRAZILLIANS (USA), BARKA TONE IN BELE PLOMBE (SLO)

Obeta se nam free improv art rock psihadelični večer skupine Million Brazillians iz Portlanda s slovensko pomočjo skupine Barka Tone in Bele Plombe.

20.9. @ GOSPOSKA ULICA 11 MEDNARODNA ŽIVA KNJIŽNICA

Knjižnica tudi v soboto 21.9. V Živi knjižnici knjige govorijo. Obiskovalci oziroma »bralci« imajo v varnem prostoru možnost pogovora s posamezniki ali posameznicami manjšin, družbeno ogroženih skupin. Branje poteka v obliki pogovora, ki ni daljši od 45 minut. Rav spodbujanje razprave o diskriminaciji je cilj projekta Živa knjižnica.

20.09. @ MC - ŠTUK HLADNO PIVO BIKE TOUR

Vzemi svoje kolo in akcija! Spoznajte ekipo Hladnega piva in se nam 20.9. ob 15:40 uri s kolesom pridruži v Mariboru pred MC Pekarano. Pot na kolesih nas bo peljala do Štuka.

21.09. @ KLUB MC, PEKARNA MEMBERS PARTY

Shod Indijanezev za gladek skok v novo šolsko leto. Na sporedu bodo ponovno karaoke, najboljše upete bomo nagradili. Včlanjevanje na dan dogodka ne bo mogoče!

18.10. @ JAZZ KLUB SATCHMO BARAKA PROJECT

DOVČ & KRMAC & MUREŠKIČ TRIO
Vrhunski glasbeni ustvarjalci, ki jih poznamo kot soliste ter člane mnogih slovenskih in mednarodnih zasedb, se nam bodo predstavili v edinstveni in virtuozni kombinaciji harmonike, tube in tolkal. 5 EUR.

21.10. @ KLUB MC, PEKARNA ORPHANED LAND (IZR) + KLONE (FRA) + BILOCATE (JOR) + THE MARS CHRONICLE (FRA)

Izraelski atmosferični metalci Orphaned Land predstavljajo svoj novi album, za katerega pravijo, da je najboljši in najtemnejši do sedaj. Za polno dozo metala bodo nastopili Klone, Bilocate in The Mars Chronicle. Vstopnina 16 EUR, z rezervacijo 13 EUR.

25.10. @ JAZZ KLUB SATCHMO THE DREAMS

Skupina The Dreams je začela kot Allman Brothers Band tribute, kmalu pa so se lotili tudi drugih blues-rock klasik. Glede na glasbene izkušnje 7-članske zasedbe, vsekakor vredno ogleda. Vstopnina 7 EUR

11.10. OB 20H @ŠTUK SEDEMLETNA POT

Zgodba o drugačnem potovanju, ki jo predstavljata Igor in Dominika Osvald, par, ki je izstopil iz rutine vsakdanjega življenja in se za sedem let odpravil na potovanje po svetu z javnim transportom in tistim, kar lahko spraviš v nahrbtnik. Prispevek 4 EUR

IZVEN

26.9. OB 21H @ ORTO BAR, LJ DR. EVIL, MIST

Milan Krušič alias Dr. Evil ponovno v akciji, tokrat v Orto baru. Spremljale ga bodo energične doom-metalke iz Ljubljane, ki slišijo na ime Mist.

28.9. @ KRIŽANKE, LJUBLJANA THE BEATLES REVIVAL

Ena najboljših, vsekakor pa najuspešnejših skupina, posvečena legendarnim Liverpoolčanom, prihaja v Slovenijo.

Za vse, ki originala niso imeli priložnosti videti ali tiste, ki so to možnost imeli in bi radi podoživeli, se ponuja edinstvena priložnost.

15.10. @ ORTO BAR, LJUBLJANA FATES WARNING

Ameriški pionirji progresivnega metala Fates Warning se po desetletju le vračajo z novim studijskim izdelkom. »Darkness In A Different Light«

17.10. @ KINO ŠIŠKA, LJUBLJANA
IMPERICON NEVER SAY
DIE TOUR

Uspešna naslednjica Never Say Die Tour se po štirih letih vrača v Slovenijo. Tokrat bodo za mosh-pit in vse ostale prvine metal-skega gibanja poskrbeli: EMMURE, CARNIFEX, I KILLED THE PROM QUEEN, BETRAYING THE MARTYRS, HUNDRETH, HAND OF MERCY in NORTHLANE.

19.10. @ CVETLIČARNA, LJUBLJANA THE DOORS ALIVE

V Ljubljano se po treh letih vrača najboljša »tribute to The Doors« skupina THE DOORS ALIVE iz Velike Britanije! Gre za prvega od koncertov v že preizkušenem ciklu resnično najboljših tribute skupin.

19.11. @ KINO ŠIŠKA, LJUBLJANA CHILDREN OF BODOM, DECAPITATED, MEDEIA

Obljuba dela dolg in COB prihajajo ponovno v Slovenijo, tokrat v zelo dobri družbi polskih ekstremnežev in mladimi upi finskega metala.

25.11. @ HALA TIVOLI NICK CAVE & THE BAD SEEDS

Za vse, ki so prvič zamudili priložnost! Po 12 letih ponovno v Ljubljani!

ZUNAJ

4.10. @ GASOMETER, DUNAJ, AT MGMT

Morda edina moderna hipija, bosta z unikatnimi zvoki harala po Dunaju!

5.10. @, ZAGREB, HRVAŠKA THE DILLINGER ESCAPE PLAN

Na harda se bo haralo tudi v Tvornici kulture v Zagrebu. DEP so bojda garant za to.

8.11. @, PADOVA, IT BOB DYLAN

En najpomembnejših in najbolj svetovno ponarodelih izvajalcev v zgodovini glasbe, vabi na še enega

svojih sila nepredvidljivih koncertov.

13.10. @ GASOMETER, DUNAJ, AT HIM

Karizmatičen Ville Valo in njegova kompanija bodo ponovno navduševali, domnevno predvsem predstavnice nežnejšega spola.

27.10. @ DUNAJ, AT TARJA

Tarja Turunen, znana kot bivša članica skupine Nightwish, se bo predstavila s svojim solo projektom.

1.11. @, GASOMETER, DUNAJ, AT PIXIES

Legende alternativnega rocka, ki slišijo na ime Pixies, bodo predstavljali tudi svojo novo malo ploščo s preprostim naslovom EP1.

7.11. @, GASOMETER, AT ALTER BRIDGE

Ameriški rockerji z odličnim vokalistom Mylesom Kennedyjem, ki redno sodeluje z legendarnim čupavcem Slashem.

18.11. @, STADTHALLE, GRADEC VOLBEAT

Vedno bolj popularni Danci z imenom Volbeat prihajajo le špucek in pol vstran in sicer v Stadthalle v Gradec...

21.11. @, BUDIMPEŠTA, HUN SOILWORK, SYBREED, KEEP OF KALESSIN

Klub 202 v Budimpešti bo gostil švedske melodične deathmetalce Soilwork, ki prihajajo z izredno močno in glasno podporo.

22.11. @, BUDIMPEŠTA, HUN CHILDREN OF BODOM

Metalske legende Children of Bodom bodo dvajseto obletnico svojega obstoja proslavljali tuđu v naši sosesčini.

INDIJANEZ #5 SEPTEMBER-OKTOBER 2013

CENA: 0 EUR
ODG. UREDNICA: BARBARA MURAUŠ
GRAFIKA NA NASLOVNICI: JOAO MARCHADO
IZDAJA: KULTURNO DRUŠTVO MLADINSKI
CENTER INDIJANEZ, OB ŽELEZNICI 16, MB
PODPIRAJO NAS:
- ŠOUM
- URAD ZA MLADINO RS
- MESTNA OBČINA MARIBOR